

frekvens

Norrdjurs Kommune i den
Østjyske Millionby

Norrdjurs
Kommune

2019

MED SAMME FREKVEN

Viden om den enkelte kommune får større værdi, når den ses sammen med viden om de andre kommuner i Business Region Aarhus, og nogle gange hele landet. Viden er ikke en ø.

Viden om ét område får større værdi, når den sættes sammen med viden om andre områder, den er forbundet med. Viden er ikke single.

Viden om det enkelte år får større værdi, når den forstås sammen med viden om andre år, og man kan se udviklingen. Viden er ikke et engangskrus.

Tanken bag denne rapport er derfor med samme frekvens en gang om året at give et overblik over udviklingen i de 12 kommuner og i Business Region Aarhus som et hele.

Udgivelse

Business Region Aarhus og
Norddjurs Kommune

Foto

Norddjurs Kommune og Christian Tukjær Nyhuus

Redaktion og analyse

STRAN – strategi og analyse,
Center for kommunalstrategisk viden

INDHOLD

BORGERNE

Borgerne er kommunens stærkeste ressource og dybeste omdrejningspunkt. Deres uddannelse, beskæftigelse, indtjening, fritidsliv, fællesskaber, deltagelse, tilfredshed, børn, sundhed og meget andet er altafgørende for, hvordan kommunens tilstand er, og hvilken fremtid den kigger ind i.

s. 6

ERHVERVSLIVET

Erhvervslivet er en vigtig byggesten for beskæftigelse, vækst og aktivitet, og dermed også for kommunens muligheder for at tiltrække borgere og udvikling.

s. 22

KLIMA & BÆREDYGTIGHED

Bæredygtighed har fået en global betydning som grundlag for at handle på ansvarlige måder. I økonomien, i politikken, i virksomhederne, socialt og i de enkelte husholdninger.

s. 34

ØSTJYLLAND I VÆKST

Du står nu med det første nummer af FREKVENS i hånden. Her kan du dykke ned i tal, der blandt andet fortæller om erhvervslivets forudsætninger for at drive forretning, og generelt blive klogere på vores styrkepositioner og potentiale for at generere vækst i Østjylland.

De østjyske kommuner i Business Region Aarhus vil være med til at sikre det bedste erhvervsklima for virksomhederne. Derfor er det nødvendigt, at de østjyske initiativer afspejler behovene hos virksomhederne og hos virksomhedernes ansatte. FREKVENS kan give input til nye initiativer, der vil gavne østjyderne, virksomhederne, kommunerne og hele landet.

I FREKVENS kan du bl.a. blive opdateret på befolkningsudvikling, uddannelsesniveau, pendlingsmønstre og adgang til arbejdskraft i din egen kommune ift. Østjylland og hele landet.

Business Region Aarhus vil videreudvikle det største vækstområde uden for hovedstaden. Bæredygtig vækst

skaber nye virksomheder, arbejdspladser og bidrager til et godt liv for alle. Vi har fingeren på pulsen, når det kommer til at tiltrække investeringer og gøre byregionen attraktiv. De østjyske kommuner er allerede gode til i fællesskab at udvikle løsninger, der gør det nemmere at tiltrække arbejdskraft.

I Business Region Aarhus vil vi holde momentum. For at kunne kalde os en international anerkendt vækstregion og en attraktiv karrieredestination er vi i Østjylland nødt til at dele størrelse, styrke og tiltrækningskraft med hinanden. Vi ser frem til at samarbejde med jer alle om at realisere det uforløste potentiale for bæredygtig vækst med afsæt i et solidt faktabaseret grundlag.

JAN PETERSEN, BORGMESTER (S) I NORDDJURS KOMMUNE

INDBYGGERE (2019):

37.680

Norddjurs Kommunes folketal er faldet 400 indbyggere de seneste fem år, svarende til et fald på 1,1 procent.

REDUKTION I CO₂ UDLEDNING
PR. INDBYGGER (2009-2017):

10%

ARBEJDPLADSER (2018):

15.797

NORDDJURS KOMMUNE I KORTE TRÆK

BEFOLKNINGS-
UDVIKLING
(2014-2019):

-1,1%

STØRSTE BYER:

Grenaa 14.437

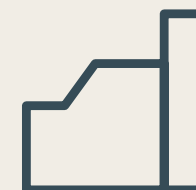
Auning 3.009

Allingåbro 1.833

Norddjurs Kommune har 15.797 arbejdspladser. Der er 4,5 procent flere private arbejdspladser end i 2016. En del af arbejdspladserne findes hos de 88 iværksættere, der startede i 2017.

IVÆRKSÆTTERE (2017):

88

BORGERNE

KOMMUNENS RESSOURCEBASE

Borgerne er kommunens stærkeste ressource og dybeste omdrejningspunkt. Deres uddannelse, beskæftigelse, indtjening, fritidsliv, fællesskaber, deltagelse, tilfredshed, børn, sundhed og meget andet er altafgørende for, hvordan kommunens tilstand er, og hvilken fremtid den kigger ind i.

BEFOLKING OG
BEFOLKNINGSUDVIKLING

ALDERSFORDELING

BEFOLKNINGS-
BALANCE

FLYTTEMØNSTRE

UDDANNELSE

SUNDHED

INDKOMST

TRYGHED

Centralt i Østjylland

Folketallet i Norddjurs Kommune er faldet med 400 personer de seneste fem år og fremadrettet forventes kun en beskeden vækst på tre procent frem mod 2039. Både fødselsunderskud og nettofraflytning til andre kommuner har været medvirkende til, at der er blevet færre indbyggere. Selvom der var næsten ligeså mange udvandrere som indvandrere i 2018 har indvandringen over de seneste fem år bidraget positivt til folketallet i Norddjurs Kommune.

Norddjurs Kommunes udveksling af arbejdskraft og indbyggere sker primært med nabokommunerne Syddjurs og Randers samt Aarhus, der er en magnet for de fleste østjyske kommuner. De tre kommuner udgør tilsammen mere end halvdelen af Norddjurs Kommunes samlede tilflytning og fraflytning.

Ligesom i de øvrige kommuner har pendlingen ind og ud af kommunen generelt været stigende. Borgerne i Norddjurs og Syddjurs kommuner er dem, der har længst til arbejde blandt de østjyske borgere. Den gennemsnitlige pendlingsafstand for de beskæftigede i Norddjurs Kommune er på 25,4 km og er steget med

næsten 4 km siden 2008. I Norddjurs er antallet af indpendlere vokset med knap 25 procent de seneste fem år og i dag pendler 4.000 personer dagligt ind i kommunen for at komme på arbejde. Den anden vej kører 6.000 Norddjurs-borgere.

Personer med lange videregående uddannelser pendler generelt mere end andre personer, men det er i mindre grad tilfældet i Norddjurs Kommune, hvor pendlingstilbøjeligheden ikke i samme omfang afgøres af uddannelsesniveaet. Dog varetages seks ud af ti arbejdspladser til højtuddannede af indpendlere fra andre kommuner.

48,3 procent af de 25-64 årige borgere har en erhvervsfaglig uddannelse. Det er det allerhøjeste niveau i Østjylland. Andelen uden erhvervskompetencegivende uddannelse er på 29 procent mod 25 procent på landsplan.

12,4 procent af de unge (16-24 år) kvinder og mænd i Norddjurs Kommune er hverken i job eller igang med en uddannelse. På landsplan er andelen 10,5 procent.

INDBYGGERE, AREAL OG BEFOLKNINGSTÆTHED 2019

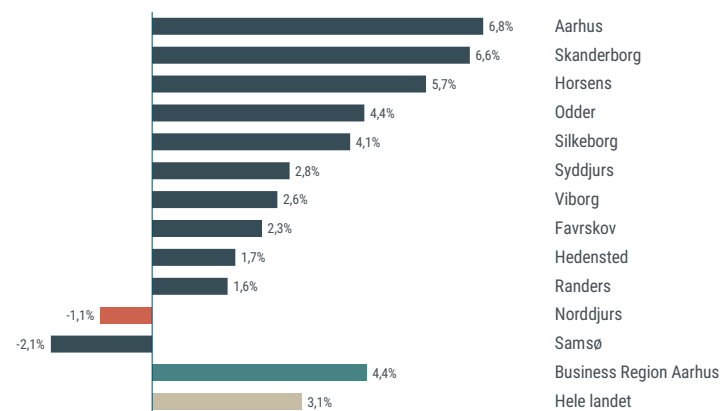
Tabellen viser kommunens indbyggertal 1. januar 2019, samt kommunens areal og befolkningstætheden i kommunen.

	Norddjurs Kommune	Hele landet
Indbyggere	37.680	5.806.081
Areal, km ²	721	42.938
Befolkningstæthed, indbyggere/km ²	52	135

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

BEFOLKNINGSUDVIKLING DE SENESTE FEM ÅR

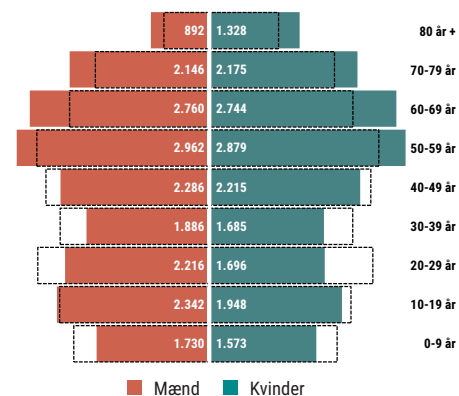
Figuren viser udviklingen i antal indbyggere i kommunen fra 3. kvartal 2014 til 3. kvartal 2019.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

BEFOLKNING FORDELT PÅ ALDER 2019

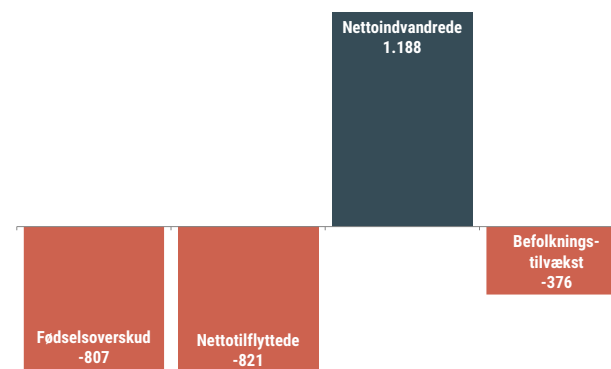
Figuren viser kommunens indbyggere fordelt på alder og køn. De stiplede sorte linjer viser fordelingen på landsplan.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

BEFOLKNINGSREGNSKAB DE SENESTE FEM ÅR

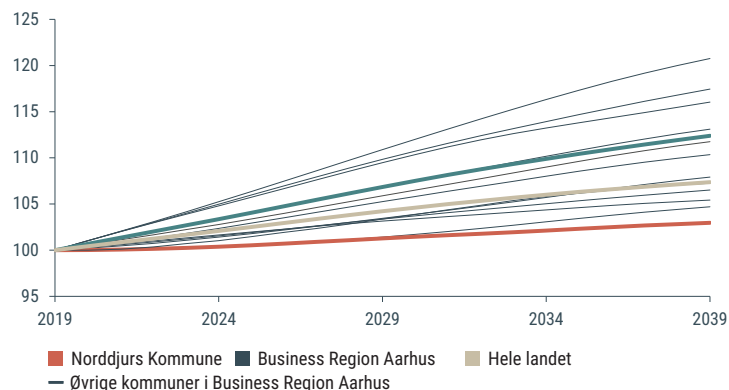
Diagrammet viser, hvordan fødselsoverskud, nettotilflytning og nettoindvandring har bidraget til befolkningsudviklingen i kommunen i perioden 2014-2019.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

FORVENTET BEFOLKNINGSUDVIKLING

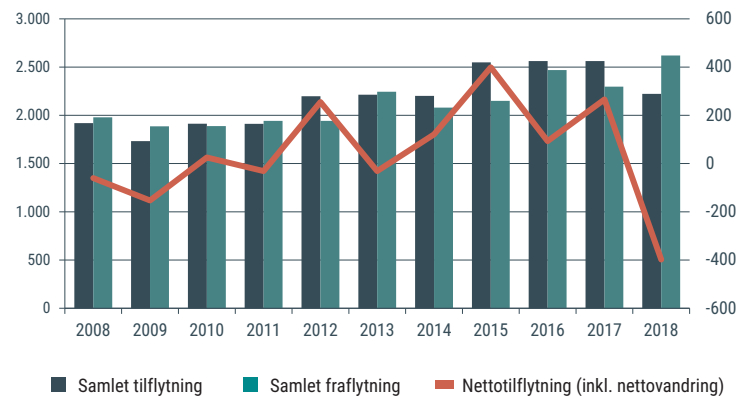
Figuren viser den forventede befolkningsudvikling 2019-2039 i kommunerne, i Business Region Aarhus og i hele landet (2019=100).

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

UDVIKLING I FLYTNINGER DE SENESTE TI ÅR

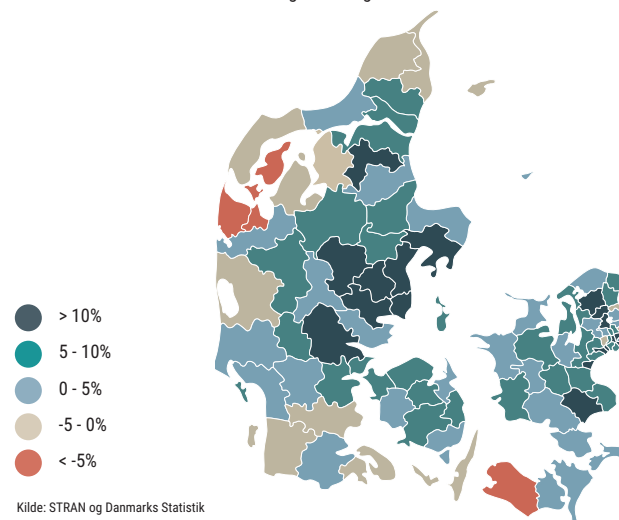
Figuren viser, på venstre akse, udviklingen 2008-2018 i samlet til- og fraflytning (inkl. ind- og udvandring) og på højre akse udviklingen i den samlede nettotilflytning.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

FORVENTET BEFOLKNINGSUDVIKLING

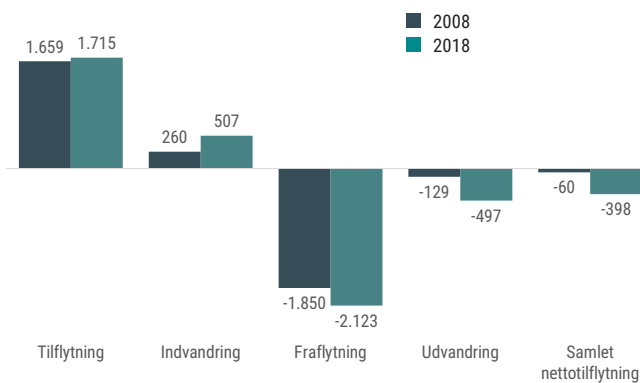
Kortet viser den forventede befolkningsudvikling i kommunerne fra 2019-2039.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

FLYTTEMØNSTRE 2008 OG 2018

Diagrammet viser kommunens til- og fraflytning (til og fra andre kommuner), ind- og udvandring (til og fra udlandet) og den resulterende samlede nettotilflytning i 2008 og 2018.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

essens

37.680

indbyggere i kommunen bor på 721 km². Den største befolkningsgruppe er de 50-59 årige efterfulgt af de 60-69 årige.

3%

Danmarks Statistiks befolkningsprognose forventer, at folketallet i Norddjurs Kommune vokser med 3 procent de kommende 20 år.

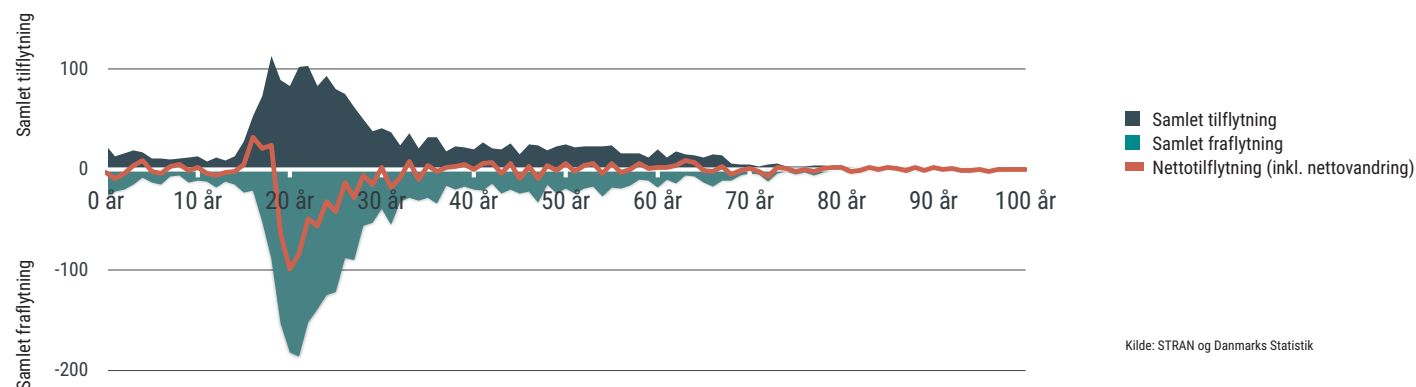
22%

af Norddjurs Kommunes tilflyttere kom fra Syddjurs Kommune, herefter følger Aarhus og Randers kommuner med hhv. 18 og 16 procent.

FLYTNINGER FORDELT PÅ ALDER 2018

Figuren viser kommunens samlede til- og fraflytninger (inkl. ind- og udvandring) samt den resulterende nettotilflytning fordelt på alder.

TOP 5 TIL- OG FRAFLYTNING

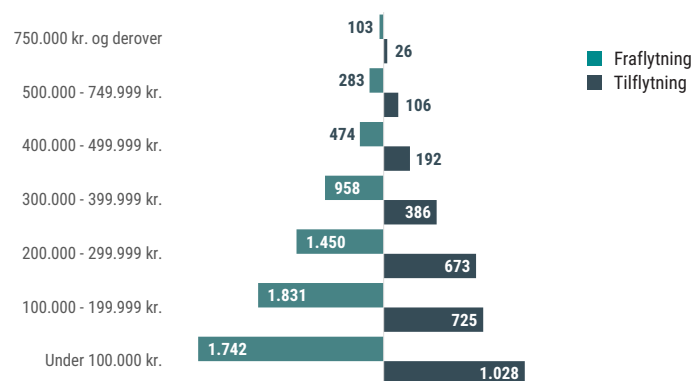
Tabellen viser, hvor kommunens tilflyttere kom fra, og hvor fraflytterne flyttede hen i perioden 2016-2018.

Top 5 tilflytning	Fra	Antal	Andel af alle tilflyttere
	Syddjurs	1.228	22%
	Aarhus	1.044	18%
	Randers	929	16%
	Aalborg	173	3%
	Viborg	158	3%
Top 5 fraflytning	Til	Antal	Andel af alle fraflyttere
	Aarhus	1.381	22%
	Syddjurs	1.072	17%
	Randers	1.060	17%
	Aalborg	238	4%
	Viborg	191	3%

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

FLYTNINGER FORDELT PÅ INDKOMST

Figuren viser tilflytning og fraflytning fordelt på indkomstintervaller i 2017 og 2018 for personer, der er fyldt 15 år. Opgørelsen medregner indenlandske flytninger mellem kommunerne.

essens

22%

af dem der flyttede fra Norddjurs Kommune, valgte Aarhus Kommune som deres nye hjem. Næstflest valgte Syddjurs Kommune og fire procent valgte at flytte til Aalborg Kommune.

26

tilflyttere havde en indkomst på mere end 750.000 kr. Størstedelen af både tilflyttere og fraflyttere er unge i 20 og 30 års alderen og personer med indkomster op til 400.000 kr.

PENDLINGSMØNSTER 2013 OG 2018

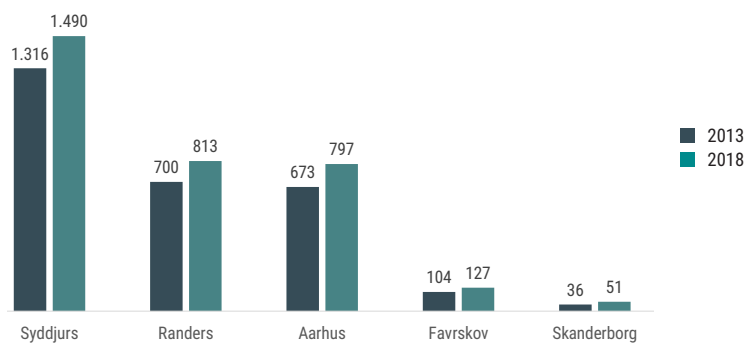
Tabellen viser udviklingen i kommunens ind- og udpending, og hvor meget pendling fylder blandt hhv. kommunens arbejdspladser og borgere.

		2013	2018	2013-2018
Indpendling	Antal	3.159	3.937	24,6%
	I procent af antal arbejdspladser	20,9%	24,9%	4,0 pct.point
Udpending	Antal	5.526	6.100	10,4%
	I procent af antal beskæftigede borgere	31,6%	34,0%	2,4 pct.point
Nettoindpendling	Antal i alt	-2.367	-2.163	

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

HVOR KOMMER INDPENDLERNE FRA?

Figuren viser de fem kommuner, hvorfra der kom flest indpendlere i 2018, og hvordan udviklingen har været siden 2013.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

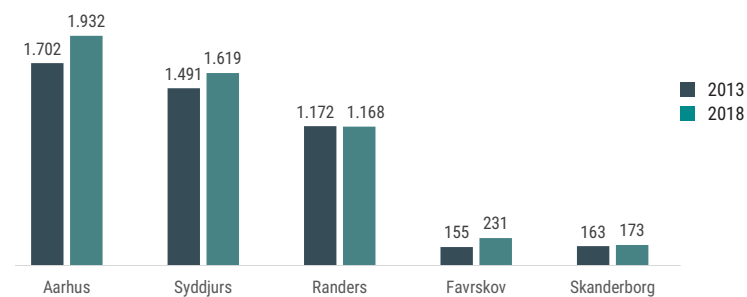
34,0%

eller 6.100 beskæftigede borgere i Norddjurs Kommune pendler til arbejde i en anden kommune i 2018. Det er en stigning på 2,4 procentpoint siden 2013.

HVOR TAGER UDPENDLERNE HEN?

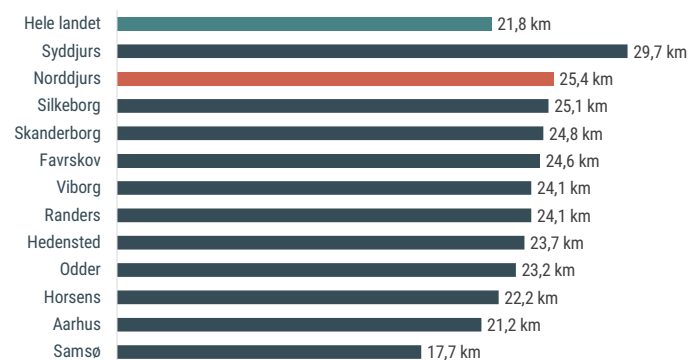
Figuren viser de fem kommuner, hvortil flest af kommunens beskæftigede borgere pendlede i 2018, og hvordan udviklingen har været siden 2013.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

PENDLINGSAFSTAND 2017

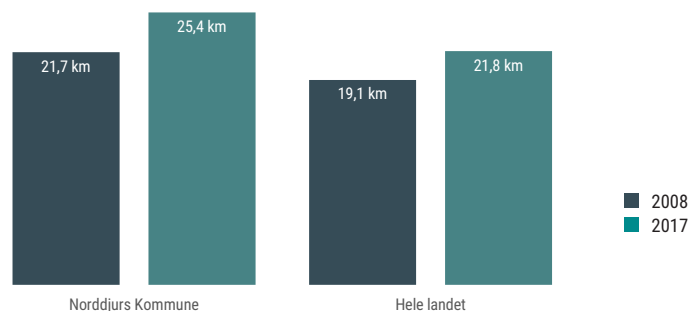
Figuren viser den gennemsnitlige pendlingsafstand (i km) fra hjem til arbejdssted for kommunens beskæftigede borgere.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

UDVIKLING I PENDLINGSAFSTAND

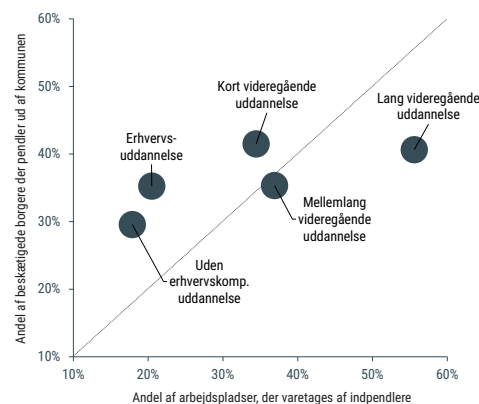
Tabellen viser udviklingen i den gennemsnitlige pendlingsafstand (i km) fra hjem til arbejdssted for kommunens borgere sammenlignet med udviklingen på landsplan.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

PENDLING OG UDDANNELSE

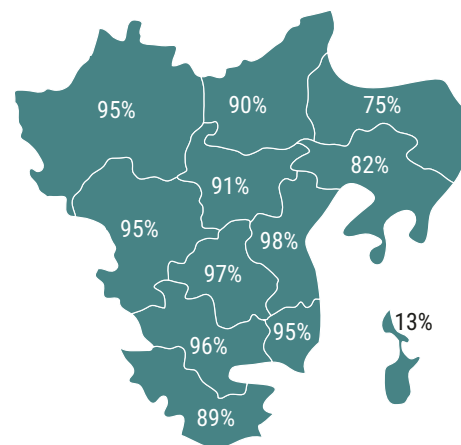
Figuren viser andelen af kommunens arbejdspladser med et givent uddannelsesniveau, der varetages af indpendlere (vandret akse), samt andelen af borgerne med et givent uddannelsesniveau, der pendler ud af kommunen (lodret akse) i 2018.

Kilde: STRAN, statistik og Danmarks Statistik

BREDBÅNDSDÆKNING 2018

Kortet viser andelen af boliger og virksomheder i kommunen, der har adgang til bredbånd med download/upload hastighed på 100/30 Mbit/s.

Kilde: STRAN og Energistyrelsen

essens

24,6%

Antallet af indpendlere til Norddjurs Kommune er vokset med 24,6 procent de seneste fem år. Samlet set er der dog stadig flere, der pendler ud af kommunen end ind i kommunen.

56%

Personer med lang videregående uddannelse er oftere pendlere. 56 procent af kommunens arbejdspladser, der er besat af højtuddannede, varetages af indpendlere. Blandt dem der pendler ud af kommunen, er uddannelsesniveauet ikke så afgørende i Norddjurs Kommune.

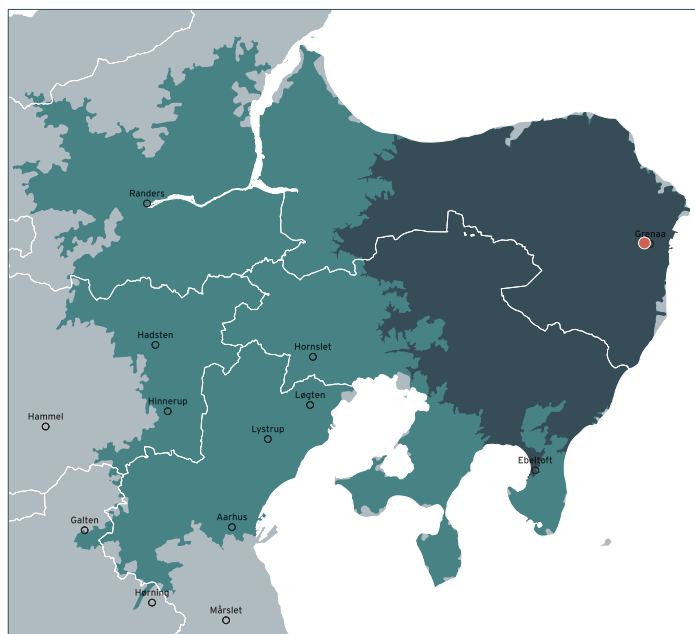

25,4

Den gennemsnitlige pendlingsafstand for de beskæftigede borgere i Norddjurs Kommune var på 25,4 km. Det er en stigning på næsten 4 km siden 2008, og bortset fra pendlingsafstanden for borgerne i Syddjurs Kommune er det den længste tur til arbejde blandt alle kommuner i Business Region Aarhus.

SÅ LANGT KAN MAN KOMME I BIL

Kortet viser, hvor langt man kan nå fra byen i bil inden for hhv. 30 og 60 minutter. Kortet er baseret på målte hastigheder. Data er indsamlet i november 2019.

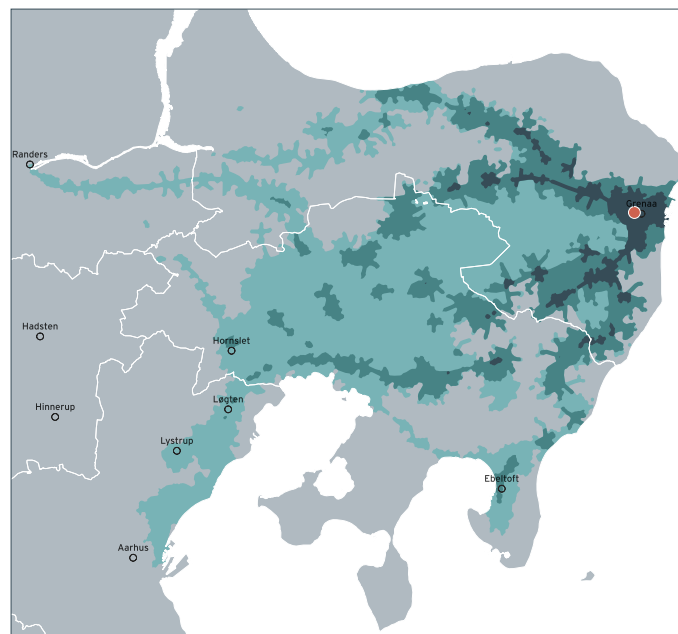

- Fra Grenaa by i bil på:
- 30 minutter
- 60 minutter

Kilde: STRAN og Mapicture

SÅ LANGT KAN MAN KOMME MED KOLLEKTIV TRANSPORT

Kortet viser, hvor langt man kan nå fra byen ved hjælp af kollektiv trafik inden for hhv. 30, 60 og 90 minutter. Kollektiv trafik inkluderer bus og tog. Data er indsamlet i november 2019.

- Fra Grenaa by med kollektiv transport på:
- 30 minutter
- 60 minutter
- 90 minutter

Kilde: STRAN og Mapicture

essens

60

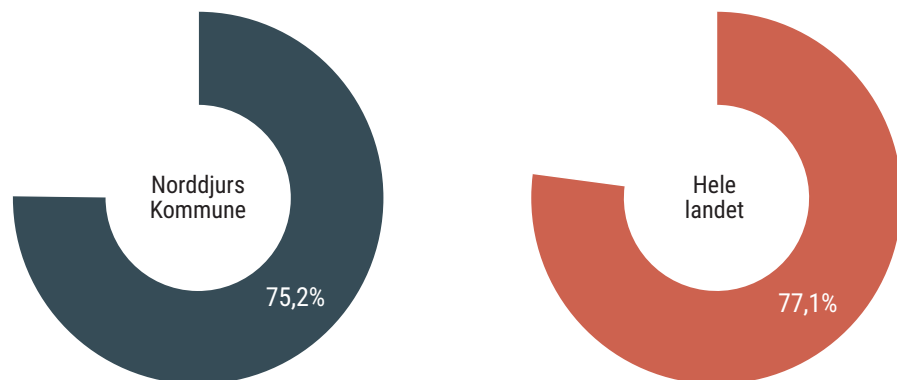
minutters køretur fra Grenaa kan bringe en på arbejde på hele Djursland og i Aarhus og Randers.

90

minutter med kollektiv transport fra Grenaa kræves for at nå større byer som Aarhus og Randers.

ERhvervsFREKVENS 2018

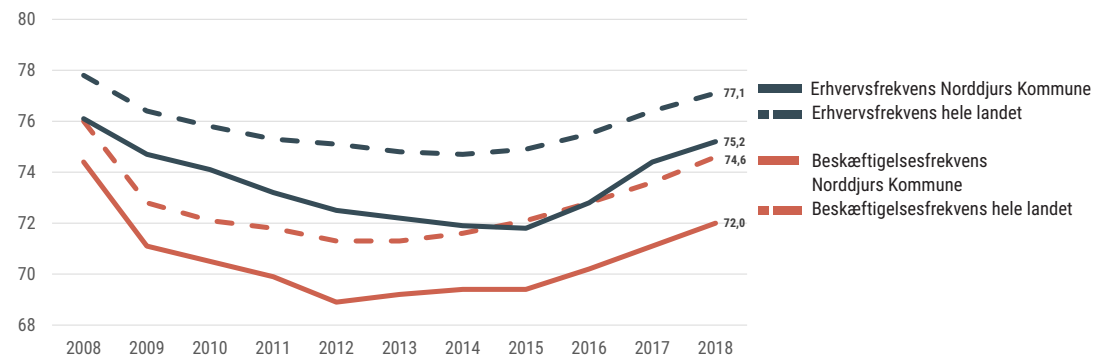
Figurene viser erhvervsfrekvensen i kommunen og i hele landet. Erhvervsfrekvens angiver antal beskæftigede og arbejdsløse (arbejdsstyrken) som andel af de 16-64 årige.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

ERhvervs- OG BESKÆFTIGELSESFREKVENS 2008-2018

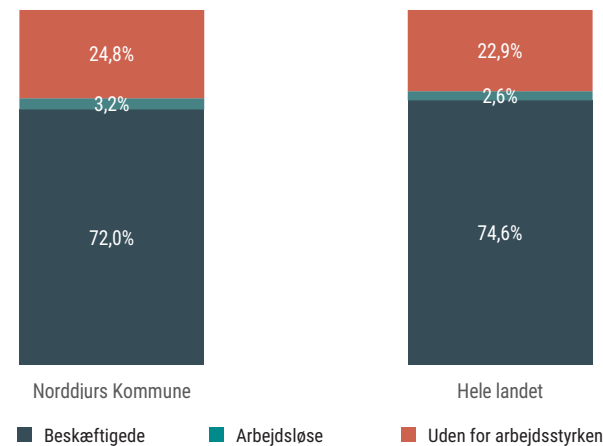
Figurene viser erhvervs- og beskæftigelsesfrekvens (i procent) i kommunen og i hele landet. Beskæftigelsesfrekvens angiver antal beskæftigede som andel af de 16-64 årige. Erhvervsfrekvens angiver antal beskæftigede og arbejdsløse (arbejdsstyrken) som andel af de 16-64 årige.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

TILKNYTNING TIL ARBEJDSMARKEDET 2018

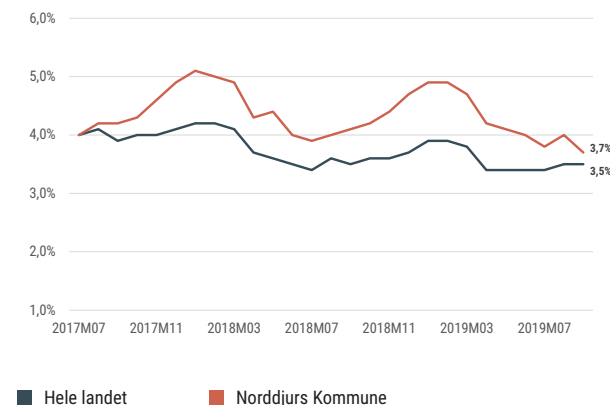
Figuren viser de 16-64 åriges tilknytning til arbejdsmarkedet i kommunen og for hele den danske befolkning.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

LEDIGHEDSPROCENT 2017-2019

Figuren viser andelen af arbejdsstyrken i kommunen og i hele landet, der er ledige i perioden 2017M07-2019M09.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

UDDANNELSESLEVEL 2019

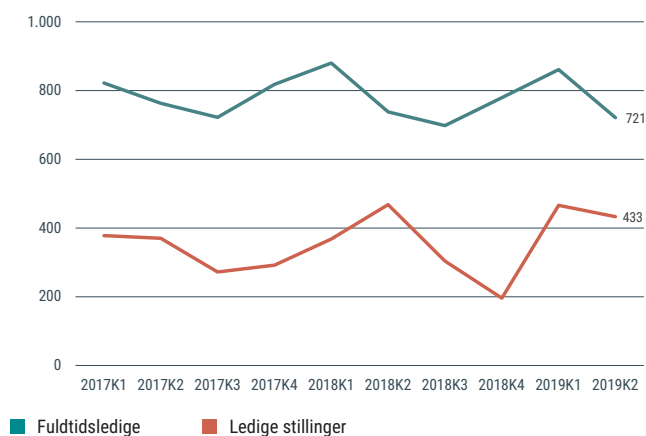
Tabellen viser uddannelsesniveauet for de 25-64 årige i kommunen, Business Region Aarhus og hele landet.

Uddannelse	Norrdjurs Kommune	Business Region Aarhus	Hele landet
Grundskole og gymnasial	29,0%	22,9%	24,7%
Erhvervsfaglig	48,3%	34,6%	34,7%
Kort videregående	5,0%	6,7%	6,0%
Mellemlang videregående	13,4%	19,4%	18,0%
Lang videregående	4,3%	16,4%	16,6%

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

LEDIGHED OG LEDIGE STILLINGER 2017-2019

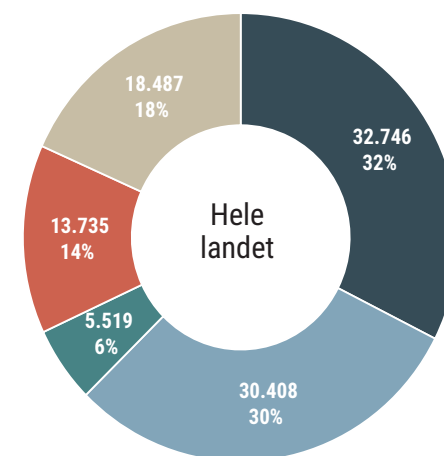
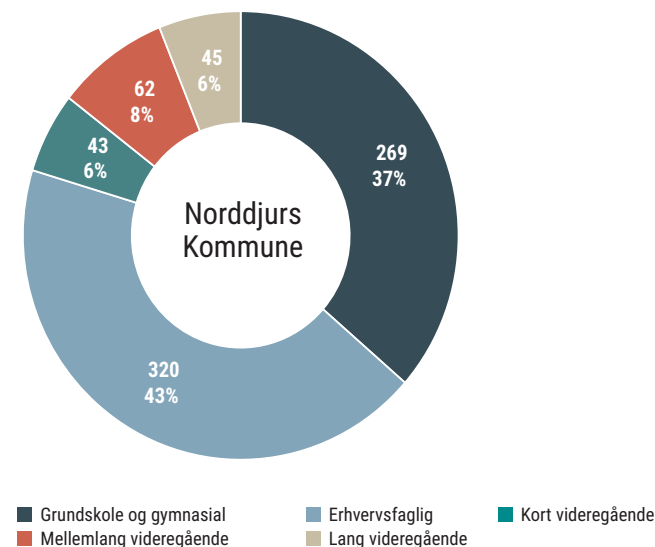
Figuren viser udviklingen i antal ledige personer og antal ledige stillinger på jobnet.dk.

Kilde: STRAN, Jobindsats.dk og Danmarks Statistik

LEDIGES UDDANNELSESLEVEL 2017

Tabellen viser uddannelsesniveauet for ledige i kommunen og i hele landet.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

essens

48,3%

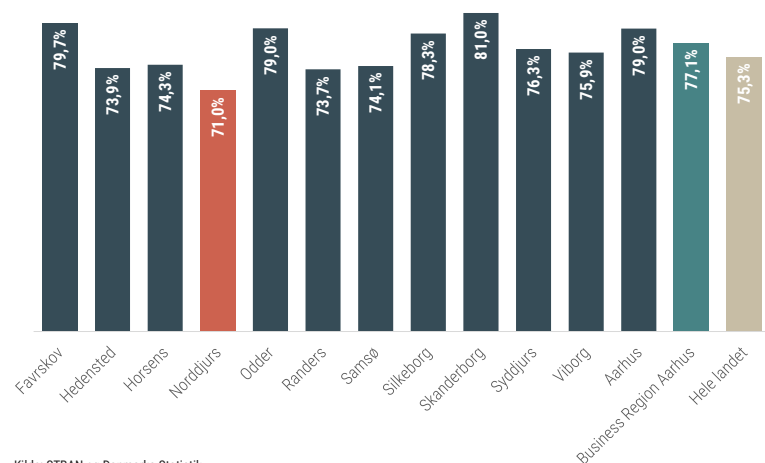
næsten halvdelen af de 25-64 årige har en erhvervsfaglig uddannelse. Det er den højeste andel blandt alle kommuner i Business Region Aarhus.

75,2%

af de 16-64 årige i Norrdjurs Kommune er en del af arbejdsstyrken, hvilket vil sige, at de enten er i job eller parate til at tage et job. Det er under landsgennemsnittet på 77,1 procent.

ERhvervskompetencegivende Uddannelse 2019

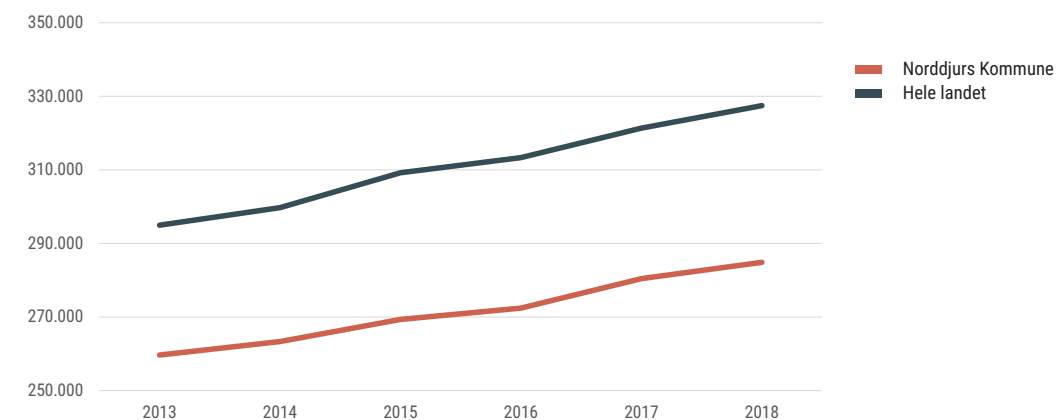
Figurene viser andelen af de 25-64 årige med en erhvervskompetencegivende (erhvervsfaglig eller videregående) uddannelse i kommunen, Business Region Aarhus og hele landet.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

UDVIKLING I INDKOMST PR. INDBYGGER 2013-2018

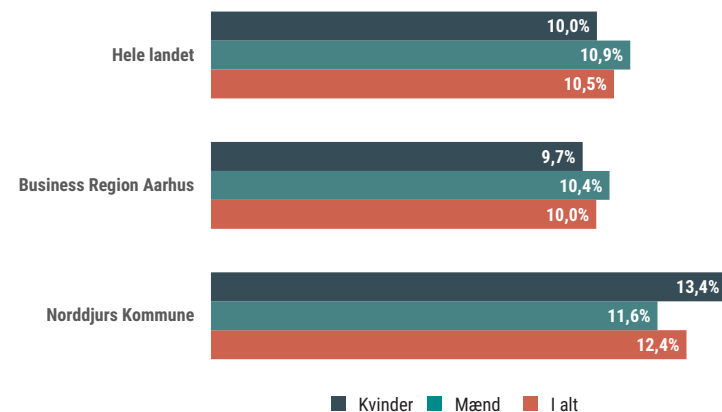
Figuren viser udviklingen i indkomst pr. indbygger (over 14 år).

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

UNGE HVERKEN I JOB ELLER UDDANNELSE 2017

Figuren viser andelen af unge (16-24 år) kvinder og mænd, der hverken er i arbejde eller i gang med en uddannelse.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

INDKOMST PR. INDBYGGER 2018

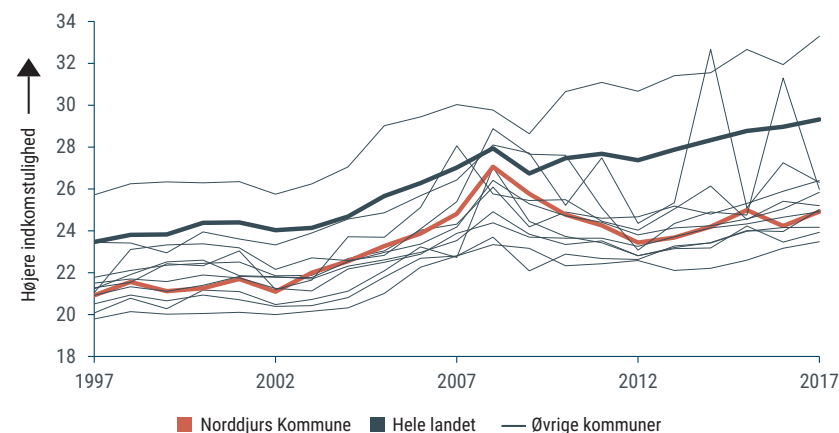
Figuren viser den gennemsnitlige indkomst pr. indbygger (over 14 år) i kommunen og for hele landet.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

UDVIKLING I INDKOMSTULIGHED 1997-2017

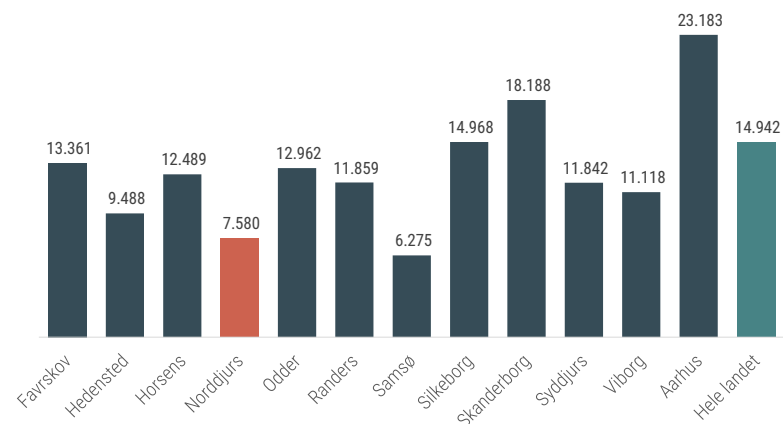
Figuren viser udviklingen i indkomstulighed (målt ved Gini koefficienten) i kommunerne og for hele landet.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

HUSPRISER 2019

Figuren viser gennemsnitlige ejendomspriser (første udbudspris i kr. pr m²) for parcel- og rækkehuse i 2. kvartal 2019 i kommuner og i hele landet.

Kilde: STRAN og Realkreditrådet

UDVIKLING I HUSPRISER

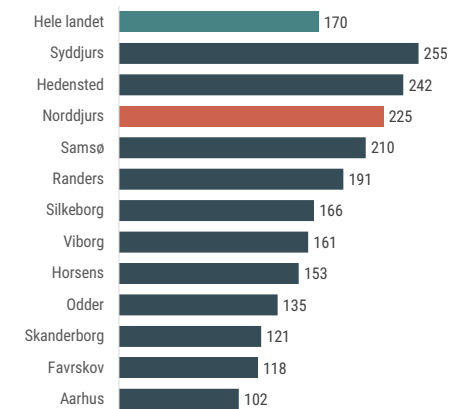
Tabellen viser udviklingen i de gennemsnitlige ejendomspriser (første udbudspris) for parcel- og rækkehuse de seneste hhv. fem og ti år.

	2014K1- 2019K2	2009K1- 2019K2
Norddjurs Kommune	-11%	-19%
Hele landet	20%	8%

Kilde: STRAN og Realkreditrådet

SALGSTIDER 2019

Figuren viser gennemsnitlige salgstider (dage) for parcel- og rækkehuse i 2. kvartal 2019 i kommunerne og for hele landet.

Kilde: STRAN og Realkreditrådet

essens

13,4%

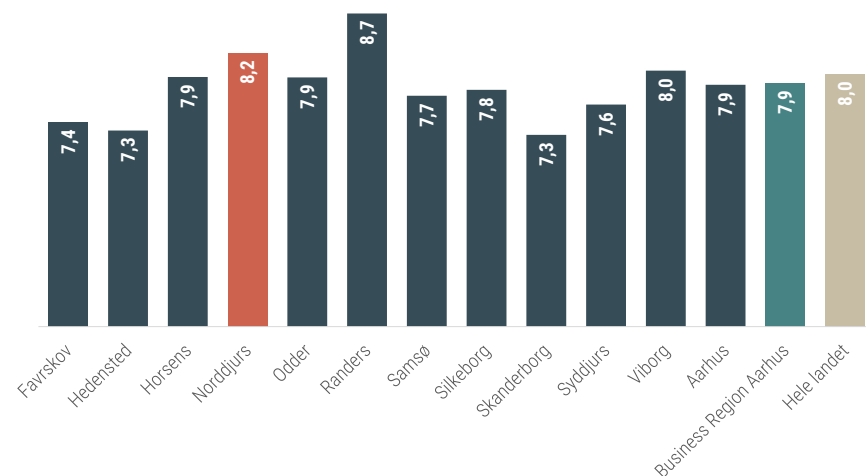
af de unge kvinder i Norddjurs Kommune er hverken i job eller i gang med en uddannelse. På landsplan er 10 procent af de unge kvinder ikke i gang med job eller uddannelse.

285.000

kroner er den gennemsnitlige indkomst pr. indbygger i Norddjurs Kommune. Det er et stykke under landsgennemsnittet, men til gengæld er indkomsterne vokset i samme tempo som i resten af landet, og huspriserne er halvt så høje som landsgennemsnittet.

LÆGEBESØG PR. INDBYGGER 2018

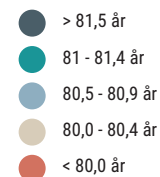
Figuren viser gennemsnitligt antal besøg hos almen og speciallæge pr. indbygger i kommunen, Business Region Aarhus og hele landet.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

MIDDELLEVETID 2018

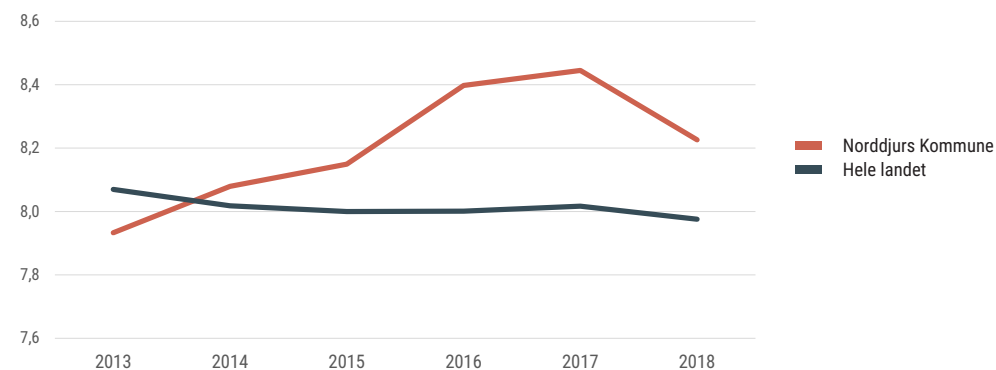
Kortet viser middellevetiden i kommunerne.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

UDVIKLING I ANTAL LÆGEBESØG PR. INDBYGGER 2013-2018

Figuren viser udviklingen i gennemsnitligt antal besøg hos almen og speciallæge pr. indbygger i kommunen og hele landet.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

8,2

lægebesøg havde hver indbygger i Norddjurs Kommune i gennemsnit i 2018. Antallet af lægebesøg pr. indbygger i Norddjurs Kommune har de seneste år ligget lidt over landsgennemsnittet på ca. 8,0 lægebesøg pr. indbygger.

79,5

Middellevetiden i Norddjurs Kommune er på 79,5 år. Det er omtrent ét år kortere end den gennemsnitlige middellevetid for hele landet på 80,8 år.

ERHVERVSLIV

STYRKER OG POTENTIALER

Erhvervslivet er en vigtig byggesten for beskæftigelse, vækst og aktivitet, og dermed også for kommunens muligheder for at tiltrække borgere og udvikling.

BEFOLKING OG
BEFOLKNINGSUDVIKLING

ALDERSFORDELING

BEFOLKNINGS-
BALANCE

FLYTTMØNSTRE

UDDANNELSE

SUNDHED

INDKOMST

TRYGHED

500 nye arbejdspladser

Antallet af arbejdspladser i den private sektor i Norddjurs Kommune er vokset med 4,5 procent siden 2016, svarende til 500 nye arbejdspladser.

Brancher og ressourceområder

Kommunens erhvervsliv kan belyses ved at se på udviklingen inden for forskellige erhvervsområder og brancher. Traditionelt grupperes virksomhederne efter om de ligger i primære erhverv, i fremstillingserhverv eller i serviceerhverv.

Ressourceområdestatistikken er en alternativ opdeling af virksomhederne. Formålet med opdelingen er at belyse udviklingen i indbyrdes sammenhængende erhvervsområder, som omfatter hele værdikæden fra de primære producenter over forarbejdning til salgsleddet – fra jord-til-bord princippet. Brancherne er fordelt på otte ressourceområder.

I dette afsnit belyses kommunens erhvervsliv både gennem en traditionel branchegruppering og ved at opdele brancherne i ressourceområder.

Transportområdet indgår i begge opgørelser, og forskellen er at

ressourceområdet, udover transportbrancher (luft- og skibsfart, taxi, tog-, bustransport), inkluderer fremstilling, reparation og handel og udlejning af transportmidler. Ressourceområdet Transport er iøvrigt en af Norddjurs Kommunes erhvervsmæssige styrkepositioner, og erhvervsområdet er vokset dobbelt så hurtigt som i resten af landet de seneste par år.

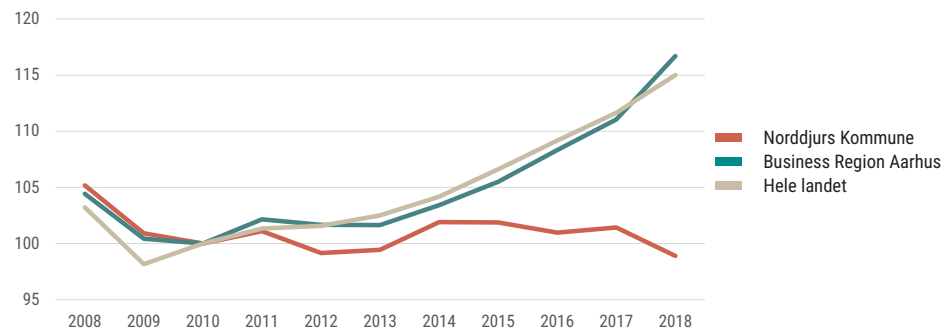
Norddjurs Kommune er desuden specialiseret inden for ressourceområdet (eller værdikæden) Fødevarer, hvor 2.600 personer er beskæftiget.

Ser man i stedet på erhvervslivet gennem en traditionel branchelinse, træder landbruget frem som en markant erhvervsmæssig styrke i Norddjurs Kommune, som ikke er blevet mindre de seneste år, hvor antallet af arbejdspladser er vokset med 23 procent.

88 af de nye virksomheder, der startede i Norddjurs Kommune i 2017, endte med at blive reelt aktive virksomheder med aktivitet svarende til mindst et halvt årsværk. Iværksætterne i Norddjurs Kommune var dem, der skabte klart flest job sammenlignet med iværksættere i de øvrige østjyske kommuner.

UDVIKLING I BNP 2008-2017

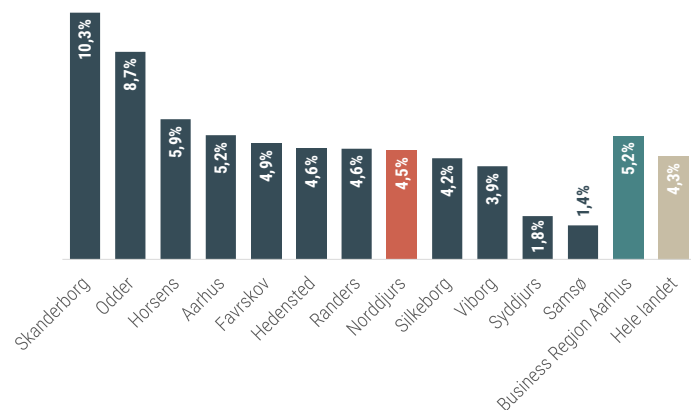
Figuren viser udviklingen i BNP (2010=100) i kommuner, Business Region Aarhus og hele landet.

Kilde: STRAN, Aarhus Kommune ("Aarhus i tal") og Danmarks Statistik

ANTAL PRIVATE ARBEJDSPLADSER 2016-2018

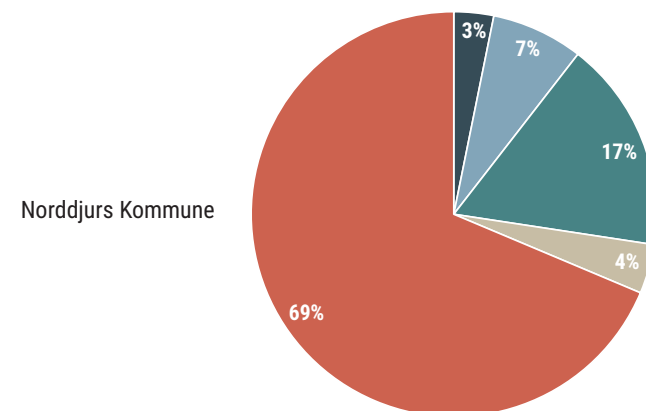
Figuren viser udviklingen i antal private arbejdspladser i kommuner, Business Region Aarhus og hele landet.

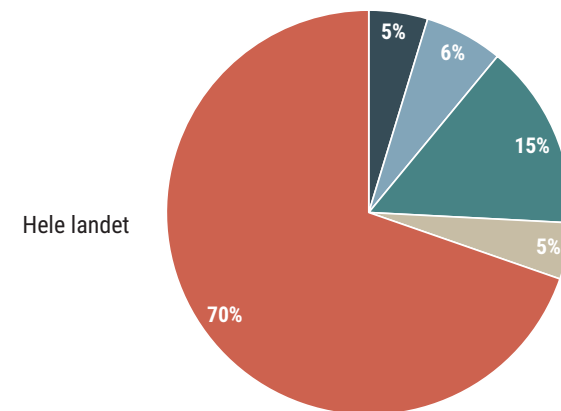
Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

ARBEJDSPLADSER I OFFENTLIG OG PRIVAT SEKTOR 2018

Figureerne viser fordelingen af arbejdspladser på den offentlige og private sektor i kommunen og i hele landet.

- Offentlig administration, forsvar og politi
- Undervisning
- Sundhed og socialvæsen
- Øvrig offentlig sektor
- Private arbejdspladser

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

ARBEJDSPLADSER 2018

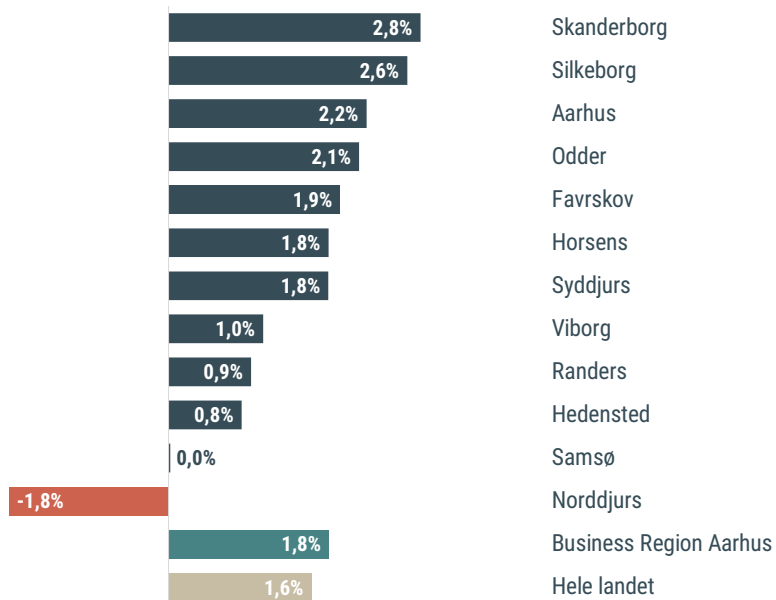
Tabellen viser antal arbejdspladser i kommunerne, herunder antal arbejdspladser i den private sektor. Tabellen viser også antal arbejdspladser pr. 100 indbyggere i alderen 25-64 år.

	Antal arbejdspladser		Antal arbejdspladser pr. 100 indb.(25-64 år)	
	Alle	Private	Alle	Private
Favrskov	19.470	14.327	80	59
Hedensted	21.263	16.835	90	71
Horsens	44.226	31.991	96	70
Norddjurs	15.797	10.846	84	57
Odder	7.884	5.921	71	53
Randers	41.674	28.071	84	56
Samsø	1.610	1.070	91	60
Silkeborg	40.789	29.604	87	63
Skanderborg	27.745	20.857	89	67
Syddjurs	14.667	10.584	70	51
Viborg	50.683	32.387	104	66
Aarhus	202.156	138.479	114	78
Business Region Aarhus	487.964	340.972	98	68
Hele landet	2.895.946	2.017.737	97	68

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

LØNMODTAGERE 2018-2019

Figuren viser udviklingen fra 1. halvår 2018 til 1. halvår 2019 i antal beskæftigede lønmodtagere med arbejdssted i kommunen, Business Region Aarhus og hele landet.

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

essens

15.797

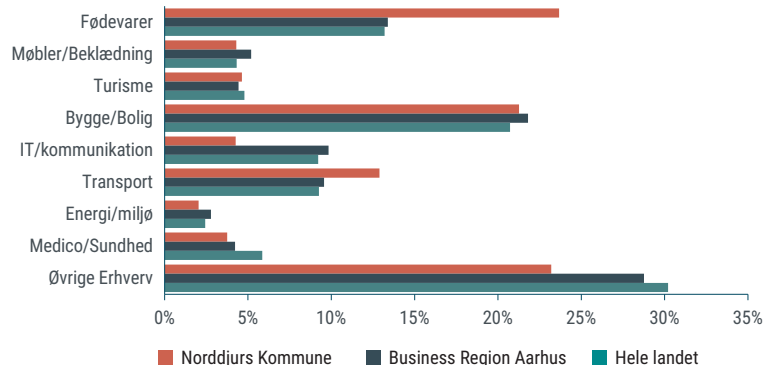
arbejdspladser ligger der i Norddjurs Kommune. Det svarer til 84 arbejdspladser pr. 100 indbyggere. 69 procent af arbejdspladserne er i den private sektor, svarende til andelen på landsplan.

4,5%

Fra 2016 til 2018 steg antallet af private arbejdspladser i Norddjurs Kommune med 4,5 procent. Det er på niveau med stigningen på 4,3 procent for hele landet.

ERhvervsstruktur 2018 - Ressourceområder

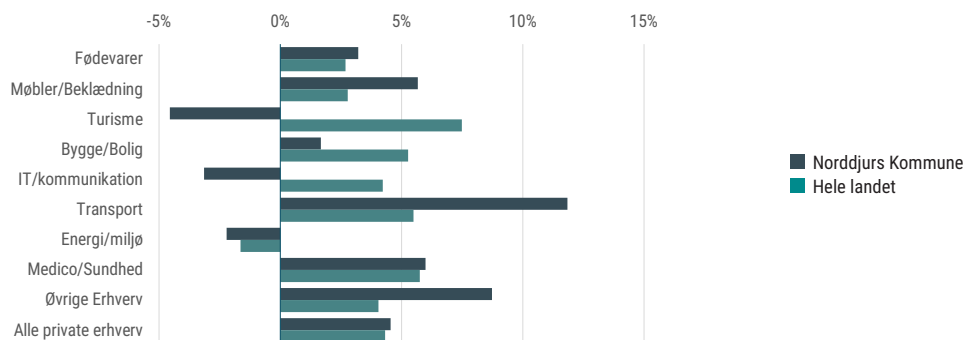
Figuren viser, hvordan de private arbejdspladser fordeler sig på ressourceområder i kommunen, Business Region Aarhus og i hele landet.

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

UDVIKLING I ERhvervsstruktur 2016-2018

Figuren viser udviklingen i antal private arbejdspladser fordelt på ressourceområder.

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

PRIVATE ARBEJDSPLADSER 2018- Ressourceområder

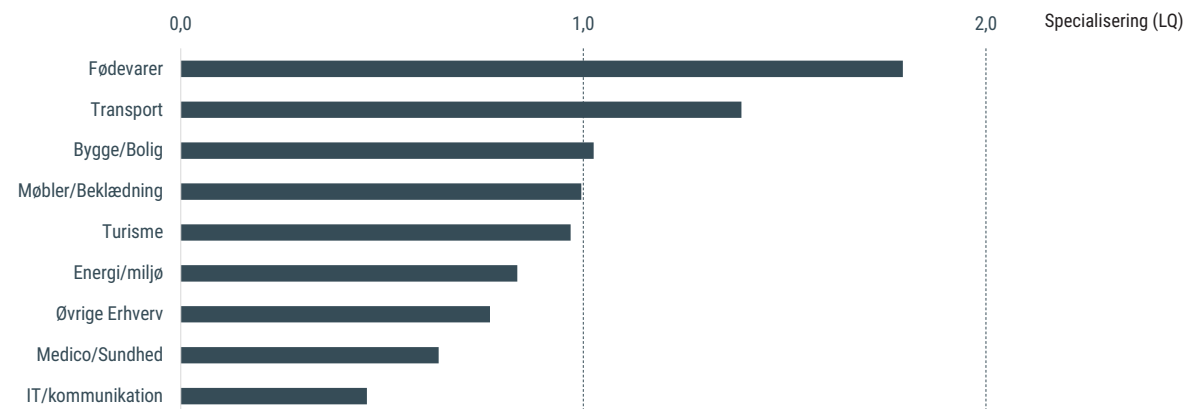
Tabellen viser antal private arbejdspladser i kommunerne, Business Region Aarhus og hele landet fordelt på ressourceområder.

Kommune	Fødevarer	Møbler/Beklædning	Turisme	Bygge/Bolig	IT/kommunikation	Transport	Energi/miljø	Medico/Sundhed	Øvrige Erhverv	Alle private erhverv
Favrskov	2.558	991	200	3.483	1.000	1.710	1.016	736	2.633	14.327
Hedensted	2.784	1.427	448	4.321	740	2.083	465	975	3.592	16.835
Horsens	6.223	1.109	1.204	7.858	1.841	4.034	519	1.271	7.932	31.991
Norddjurs	2.567	466	503	2.306	462	1.398	221	407	2.516	10.846
Odder	878	251	249	1.200	293	321	150	448	2.131	5.921
Randers	5.117	1.259	1.346	6.032	1.575	2.975	495	1.080	8.192	28.071
Samsø	342	25	88	201	63	72	4	19	256	1.070
Silkeborg	3.351	2.198	1.412	6.016	2.277	3.207	506	1.396	9.241	29.604
Skanderborg	2.961	991	692	4.310	3.266	2.371	339	811	5.116	20.857
Syddjurs	1.815	675	726	2.522	605	750	225	462	2.804	10.584
Viborg	5.435	1.150	1.069	8.376	1.625	2.957	2.913	1.424	7.438	32.387
Aarhus	11.646	7.161	7.183	27.725	19.783	10.740	2.628	5.388	46.225	138.479
Business Region Aarhus	45.677	17.703	15.120	74.350	33.530	32.618	9.481	14.417	98.076	340.972
Hele landet	266.232	87.142	96.620	418.254	185.915	186.769	49.184	118.181	609.440	2.017.737

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

ERHVERVSSPECIALISERING 2018 - RESSOURCEOMRÅDER

Figuren viser inden for hvilke ressource- eller erhvervsområder, kommunen er specialiseret. Erhvervsspecialiseringen måles ved den såkaldte lokaliseringskvotient (LQ), der opgør, hvor meget et givent erhvervsområde fylder i kommunens erhvervsliv i forhold til, hvor meget det fylder på landsplan. Er lokaliseringskvotienten højere end 1,0, har kommunen en erhvervsmæssig specialisering inden for området. En lokaliseringskvotient på fx 1,2 betyder, at det givne erhvervsområde fylder 20 procent mere i kommunen end i det samlede danske erhvervsliv.

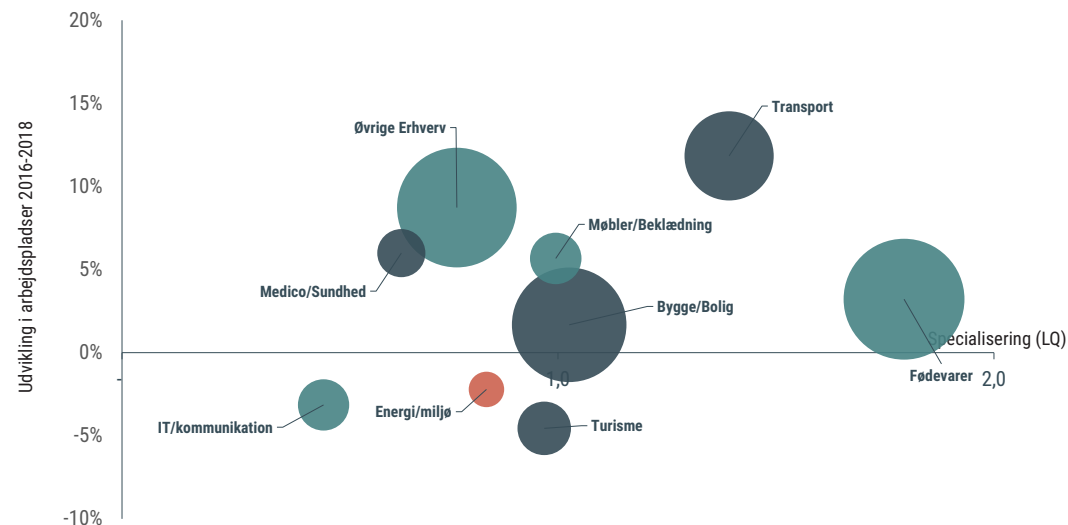
Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

ERHVERVSSPECIALISERING, STØRRELSE OG UDVIKLING

Boblediagrammet viser erhvervsspecialiseringen i form af lokaliseringskvotienten på den vandrette akse. På den lodrette akse vises udviklingen i antal arbejdspladser 2016-2018 i kommunen. Boblernes størrelse angiver antal arbejdspladser i kommunen inden for det givne ressourceområde.

Boblernes farve angiver udviklingen i antal arbejdspladser på landsplan 2016-2018:

- Høj vækst (> 5%)
- Moderat vækst (0 - 4,9%)
- Negativ vækst (< 0%)

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

essens

2.567

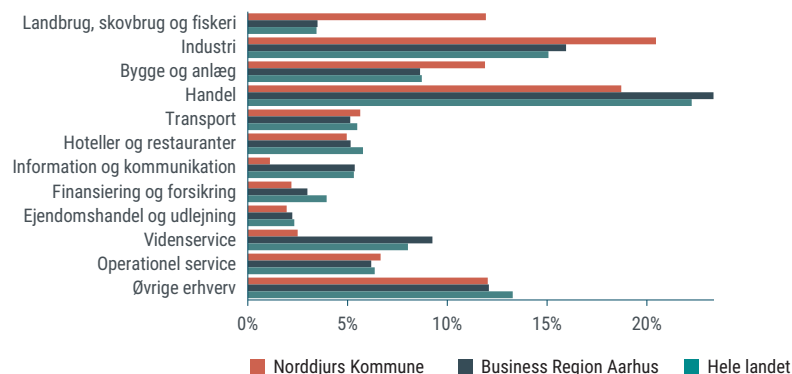
arbejdspladser inden for ressourceområdet Fødevarer, som er en erhvervsmæssig styrke i Norddjurs Kommune. Væksten i antal fødevarerarbejdspladser har været højere end i resten af landet i perioden 2016-2018. Ressourceområdet Fødevarer består af hele værdikæden fra jord til bord, dvs. både landbrug, fremstillingsvirksomheder samt engros- og detailhandel med fødevarer.

TRANSPORT

Norddjurs Kommune har en erhvervsmæssig specialisering inden for Transport området, hvor 1.400 personer er ansat.

ERhvervsstruktur 2018 - Brancher

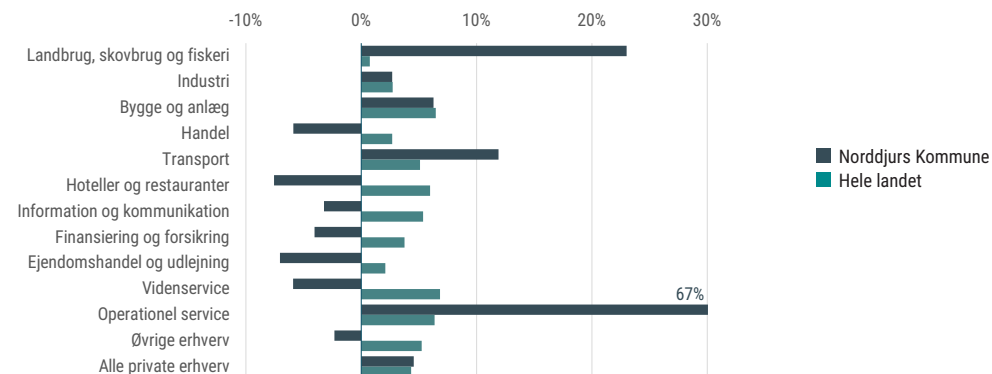
Figuren viser, hvordan de private arbejdspladser fordeler sig på brancher i kommunen, Business Region Aarhus og i hele landet.

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

UDVIKLING I ERhvervsstruktur 2016-2018

Figuren viser udviklingen i antal private arbejdspladser fordelt på brancher.

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

PRIVATE ARBEJDSPLADSER 2018 - Brancher

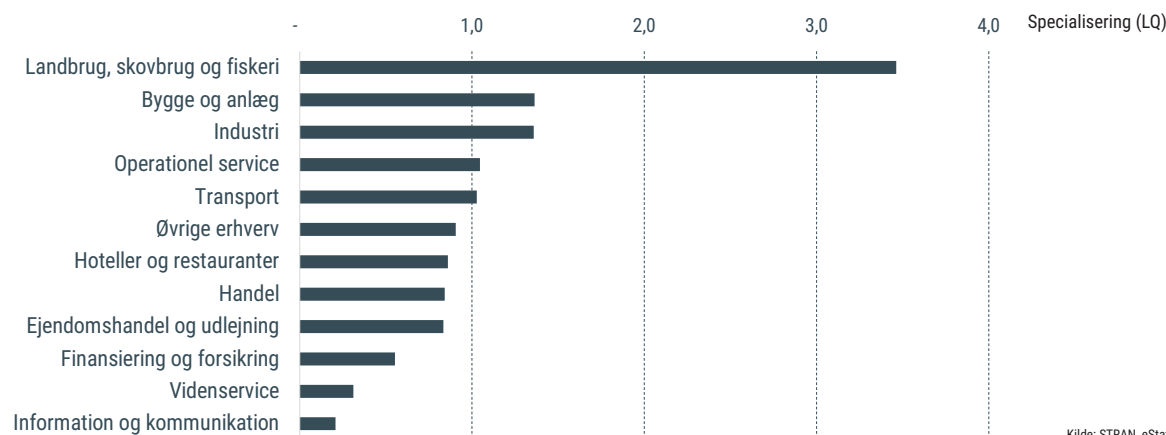
Tabellen viser antal private arbejdspladser i kommunerne, Business Region Aarhus og hele landet fordelt på brancher.

Kommune	Landbrug, skovbrug og fiskeri	Industri	Bygge og anlæg	Handel	Transport	Hoteller og restauranter	Information og kommunikation	Finansiering og forsikring	Ejendomshandel og udlejning	Vidensservice	Operationel service	Øvrige erhverv	Alle private erhverv
Favrskov	1.056	2.837	1.632	3.333	1.299	332	295	154	270	810	804	1.505	14.327
Hedensted	932	4.455	1.929	3.878	1.135	506	197	117	315	696	746	1.929	16.835
Horsens	967	7.062	3.167	7.903	2.129	1.464	735	410	657	2.032	2.198	3.267	31.991
Norddjurs	1.294	2.219	1.289	2.030	611	538	120	237	211	271	722	1.304	10.846
Odder	438	802	545	1.310	102	275	123	63	118	350	307	1.488	5.921
Randers	1.033	5.310	2.485	7.696	1.480	1.534	670	680	666	1.331	1.659	3.527	28.071
Samsø	204	62	118	207	50	93	24	11	30	52	55	164	1.070
Silkeborg	1.313	5.209	2.449	6.522	1.330	1.595	1.411	2.346	610	1.869	1.286	3.664	29.604
Skanderborg	632	5.358	1.492	5.073	1.301	779	775	315	378	1.700	918	2.136	20.857
Syddjurs	822	1.709	1.185	2.407	426	615	171	137	312	506	567	1.727	10.584
Viborg	2.363	6.618	3.198	6.753	1.281	1.302	796	719	676	3.281	1.702	3.698	32.387
Aarhus	860	12.736	9.948	33.180	6.353	8.532	12.950	5.004	3.368	18.644	10.119	16.785	138.479
Business Region Aarhus	11.914	54.377	29.437	80.292	17.497	17.565	18.267	10.193	7.611	31.542	21.083	41.194	340.972
Hele landet	69.526	303.994	175.940	448.939	110.596	116.442	107.280	79.722	47.055	161.995	128.397	267.851	2.017.737

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

ERHVERVSSPECIALISERING 2018 - BRANCHER

Figuren viser, inden for hvilke brancher, kommunen er specialiseret. Erhvervsspecialiseringen måles ved den såkaldte lokaliseringskvotient (LQ), der opgør, hvor meget en given branche fylder i kommunens erhvervsliv i forhold til, hvor meget den fylder på landsplan. Er lokaliseringskvotienten højere end 1,0, har kommunen en erhvervsmæssig specialisering inden for branchen. En lokaliseringskvotient på fx 1,2 betyder, at den givne branche fylder 20 procent mere i kommunen end i det samlede danske erhvervsliv.

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

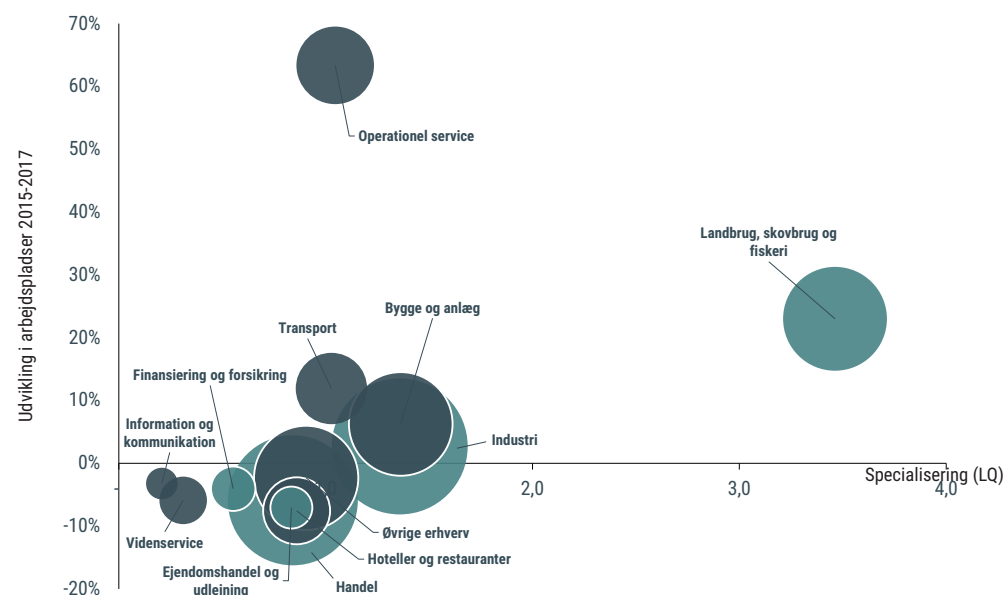
ERHVERVSSPECIALISERING, STØRRELSE OG UDVIKLING

Boblediagrammet viser erhvervsspecialiseringen i form af lokaliseringskvotienten på den vandrette akse. På den lodrette akse vises udviklingen i antal arbejdspladser 2016-2018 i kommunen. Boblernes størrelse angiver antal arbejdspladser i kommunen inden for den givne branche.

Boblernes farve angiver udviklingen i antal arbejdspladser på landsplan 2016-2018:

- Høj vækst (> 5%)
- Moderat vækst (0 - 4,9%)
- Negativ vækst (< 0%)

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

essens

2.219

Opgøres erhvervslivet i traditionelle brancher, er landbruget den stærkeste erhvervsmæssige specialisering i Norddjurs Kommune og er samtidig den branche, der har haft næsthøjest fremgang i antal arbejdspladser.

67%

flere arbejdspladser inden for branchen Operationel service, der består af udlejning og leasing af køretøjer, maskiner og andet materiel samt rengøring, call centre og vagttjenester.

7,7%

Beskæftigelsen hos iværksættervirksomhederne i Norddjurs Kommune udgør 7,7 procent af den samlede private beskæftigelse i kommunen. Det er den højeste andel blandt alle kommuner i Business Region Aarhus.

IVÆRKSÆTTERE 2017 OG 2016

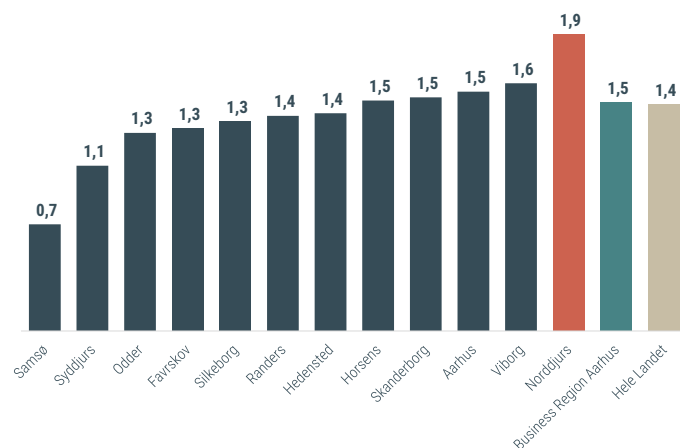
Tabellen viser antal iværksættere og etableringsraten (nye virksomheder sat i forhold til eksisterende virksomheder) i 2017 i kommunerne, Business Region Aarhus og hele landet. Iværksættere er nye virksomheder, der har aktivitet svarende til mindst et halvt årsværk.

Kommune	Iværksættere		Etableringsrate 2017
	2016	2017	
Favrskov	127	125	4,8%
Hedensted	124	126	4,4%
Horsens	228	220	5,3%
Norddjurs	100	88	4,3%
Odder	56	57	4,8%
Randers	237	282	6,2%
Samsø	19	23	6,3%
Silkeborg	249	242	5,0%
Skanderborg	194	197	6,0%
Syddjurs	111	128	5,0%
Viborg	254	264	5,1%
Aarhus	1.153	1.215	7,6%
Business Region Aarhus	2.852	2.967	6,0%
Hele Landet	18.827	19.181	6,3%

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

JOBSKABELSE PR. IVÆRKSÆTTER

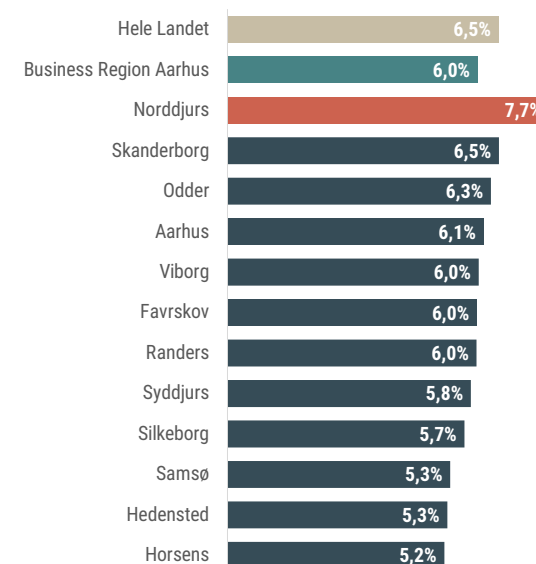
Figuren viser, hvor mange job (inkl. iværksætteren) der gennemsnitligt er skabt pr. iværksættervirksomhed i 2018, blandt de virksomheder der startede i årene 2013-2017.

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

IVÆRKSÆTTERNES ANDEL AF DEN SAMLEDE BESKÆFTIGELSE 2017

Figuren viser, hvor meget beskæftigelsen i iværksættervirksomhederne udgør af den samlede private beskæftigelse i kommuner, Business Region Aarhus og i hele landet.

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

essens

88

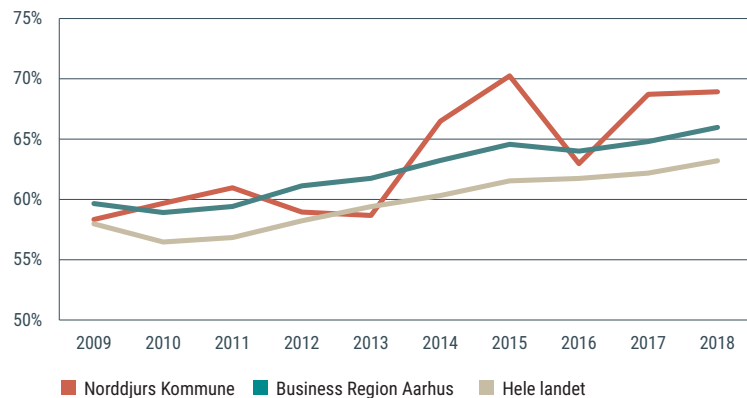
nye reelt aktive virksomheder startede i Norddjurs Kommune i 2017. Heri indgår ikke genstartede virksomheder samt virksomheder med økonomisk aktivitet svarende til mindre end et halvt årsværk.

1,9

job har hver iværksættervirksomhed i gennemsnit skabt i Norddjurs Kommune. Det er klart den højeste jobskabelse blandt iværksætterne i Business Region Aarhus.

OVERLEVELSESRATER FOR IVÆRKSÆTTERNE

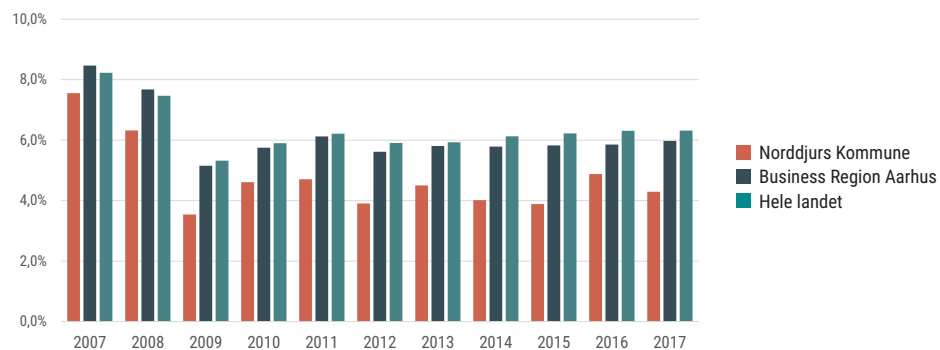
Figuren viser hvor stor en andel af iværksættervirksomhederne, der stadig lever 5 år efter, at de startede.

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

IVÆRKSÆTTERE 2007-2017

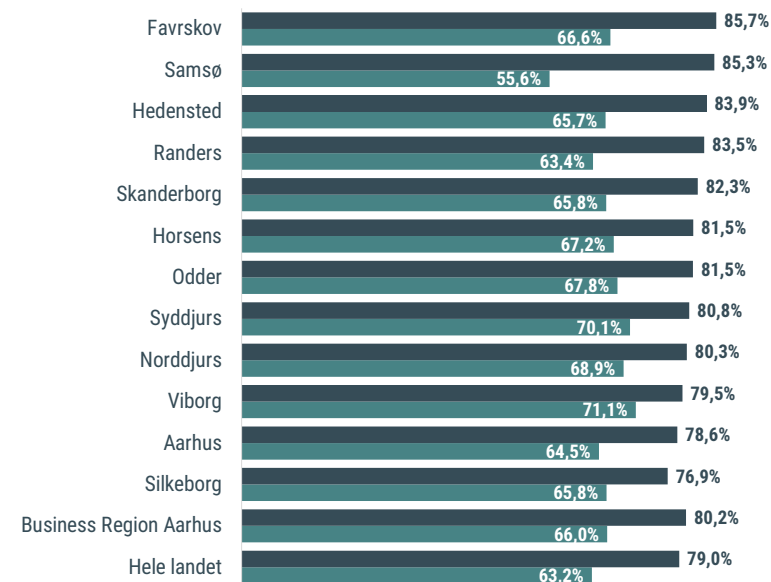
Figuren viser udviklingen i etableringsraten (nye virksomheder sat i forhold til eksisterende virksomheder) i kommunen, Business Region Aarhus og hele landet.

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

OVERLEVELSESRATER EFTER 3 OG 5 ÅR

Figuren viser hvor stor en andel af iværksættervirksomhederne, der stadig lever hhv. 3 og 5 år efter, at de startede.

■ Andel overlevende efter 3 år

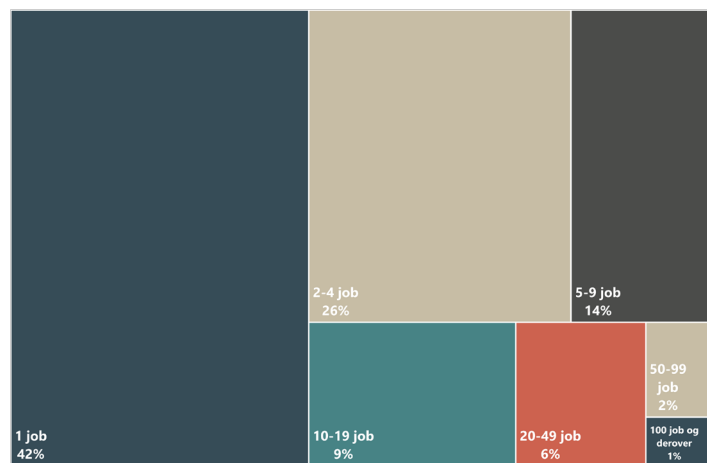
■ Andel overlevende efter 5 år

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

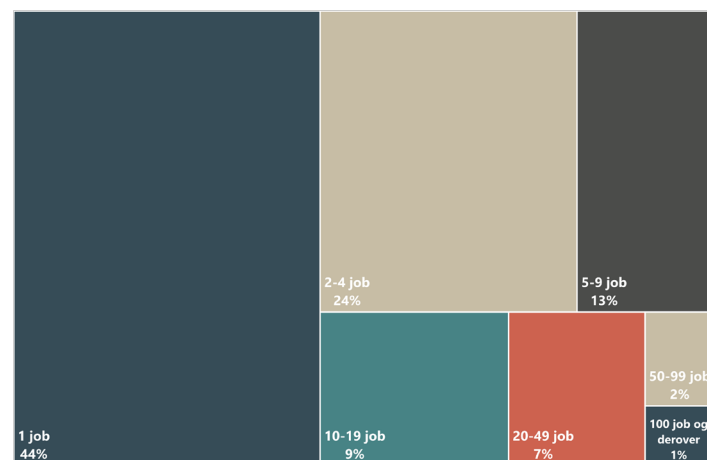
ARBEJDSSTEDERNES STØRRELSE 2017

Figurene viser, hvordan arbejdsstederne i kommunen og i hele landet fordeler sig på størrelse.

Norddjurs Kommune

Hele landet

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

EKSPORTANDEL 2017 OG 2016

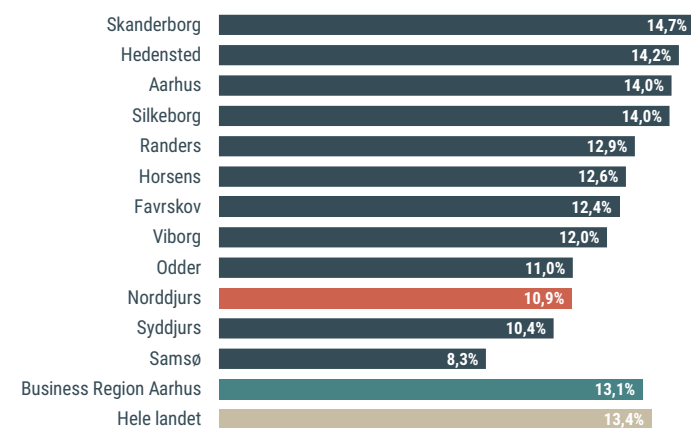
Tabellen viser, hvor stor en andel af virksomhedernes omsætning, der går til eksport i kommuner, Business Region Aarhus og hele landet.

Kommune	Eksportandel	
	2016	2017
Favrskov	22,8%	24,7%
Hedensted	23,5%	25,6%
Horsens	12,2%	14,9%
Norddjurs	15,6%	11,9%
Odder	14,9%	14,9%
Randers	41,8%	35,2%
Samsø	5,4%	7,1%
Silkeborg	20,5%	18,7%
Skanderborg	22,2%	22,5%
Syddjurs	20,3%	21,5%
Viborg	24,0%	25,8%
Aarhus	19,3%	20,2%
Business Region Aarhus	23,3%	24,4%
Hele landet	28,6%	28,1%

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

ANDEL EKSPORTVIRKSOMHEDER 2017

Figuren viser, andelen af virksomheder i kommuner, Business Region Aarhus og hele landet, der eksporterer varer eller tjenesteydelser til udlandet.

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

essens

10,9%

af kommunens virksomheder har eksport til udlandet, mens 12 procent af omsætningen i kommunens virksomheder kommer fra eksport til udlandet.

80,3%

af iværksætterne i Norddjurs Kommune er stadig aktive tre år efter, at de blev etableret. Efter fem år er to ud af tre iværksættervirksomheder i kommunen stadig i live.

KLIMA OG BÆREDYGTIGHED

KOMMUNEN I VERDEN

Bæredygtighed har fået en global betydning som grundlag for at handle på ansvarlige måder. I økonomien, i politikken, i virksomhederne, socialt og i de enkelte husholdninger.

BEFOLKING OG
BEFOLKNINGSUDVIKLING

ALDERSFORDELING

BEFOLKNINGS-
BALANCE

FLYTTEMØNSTRE

UDDANNELSE

SUNDHED

INDKOMST

TRYGHED

Det går den rigtige vej

Energiforbruget pr. indbygger i Norddjurs Kommune ligger noget højere end gennemsnittet for de østjyske kommuner. Når man medregner både husholdningernes og erhvervslivets samlede energiforbrug, så forbruger hver indbygger i Norddjurs Kommune samme mængde energi, som der kræves for at opvarme godt og vel to standard parcelhuse på 130 m².

Energiforbruget pr. indbygger i Norddjurs Kommune har været svagt stigende fra 2009 til 2017. I Norddjurs Kommune er andelen af energiforbruget, der dækkes af vedvarende energi som fx biomasse, sol og vind trods et fald fra 2015-17 imidlertid ganske høj (45 procent) og højere end gennemsnittet for de østjyske kommuner (38 procent).

Reduktionen i udledningen af CO₂, som er en central politisk målsætning lokalt og globalt, er foregået i samme tempo som gennemsnittet for de østjyske kommuner frem til 2015, men CO₂-udledningen har været stigende fra 2015-17 på samme måde som energiforbruget.

Opgørelsen af bruttoenergiforbrug og CO₂ udledning i kommunerne er baseret på de energiregnskaber, som Region Midtjylland har udarbejdet siden 2007. Energiregnskaberne afdækker energiforbruget i den enkelte kommune, og viser hvilke kilder energien kommer fra, herunder om den er vedvarende.

En række kommuner har også politiske målsætninger og visioner for mængden og håndteringen af spildevand, eksempelvis at regnvand, i stedet for at ende i kloakken som spildevand, indgår som et rekreativt og æstetisk element i den fysiske planlægning.

På landsplan udleder erhvervslivet lidt mere spildevand end husholdningerne og dermed kan udledningen pr. indbygger i et vist omfang afspejle kommunens erhvervsstruktur. I Norddjurs Kommune udledes der årligt 214 m³ spildevand pr. indbygger. Det er på niveau med de fleste andre østjyske kommuner.

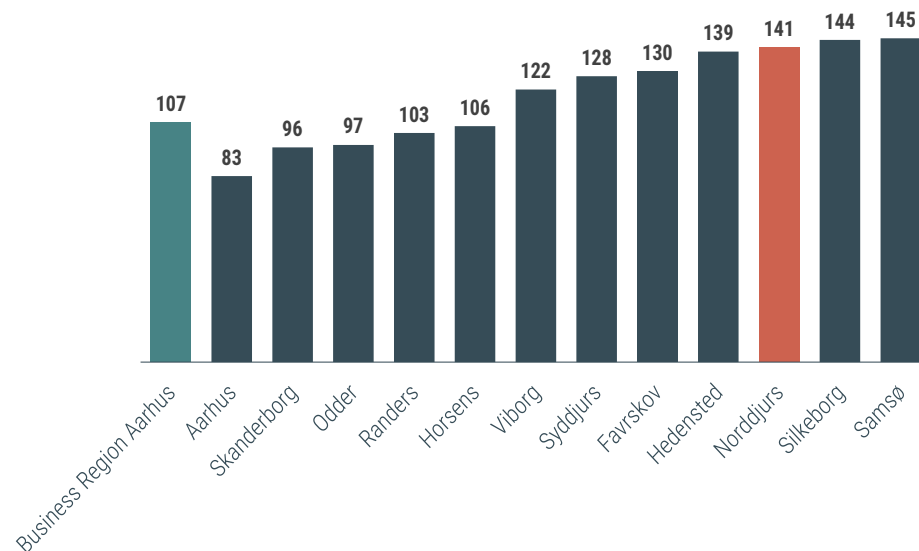
6,9 ton

Så meget CO₂ udledes pr. indbygger i Norddjurs Kommune årligt. Det er højere end gennemsnittet for de østjyske kommuner på 5,5 ton pr. indbygger.

ENERGIFORBRUG PR. INDBYGGER 2017

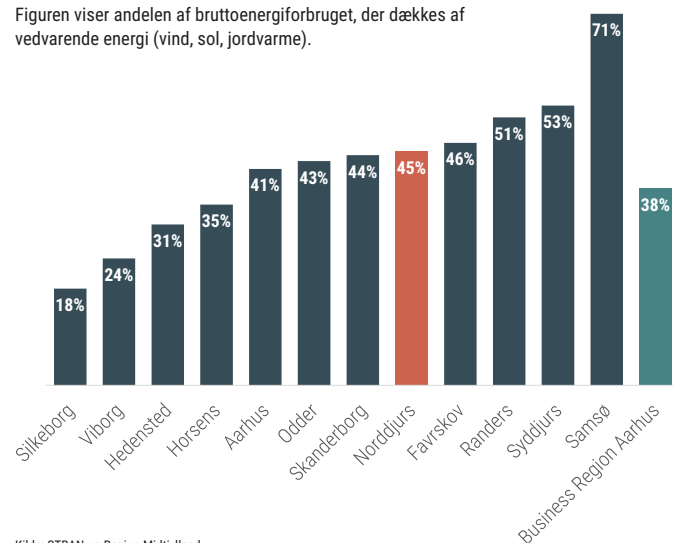
Figuren viser bruttoenergiforbruget (GJ) pr. indbygger i kommunerne og i Business Region Aarhus. Bruttoenergiforbruget udtrykker den samlede mængde indført primær energi, der bliver tilført for at dække hele energiforbruget. Den mængde primær energi som bliver tilført består af en blanding af brændsler og brændselsfri energi i form af fx biomasse, sol og vind.

Kilde: STRAN og Region Midtjylland

VEDVARENDE ENERGI 2017

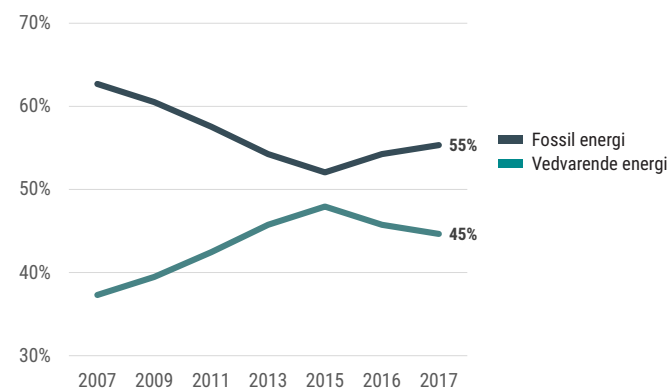
Figuren viser andelen af bruttoenergiforbruget, der dækkes af vedvarende energi (vind, sol, jordvarme).

Kilde: STRAN og Region Midtjylland

ENERGIFORBRUG FORDELT PÅ BRÆNDSEL

Figuren viser udviklingen i andelen af bruttoenergiforbruget, der dækkes af hhv. fossil og vedvarende energi (vind, sol, jordvarme).

Kilde: STRAN og Region Midtjylland

essens

141

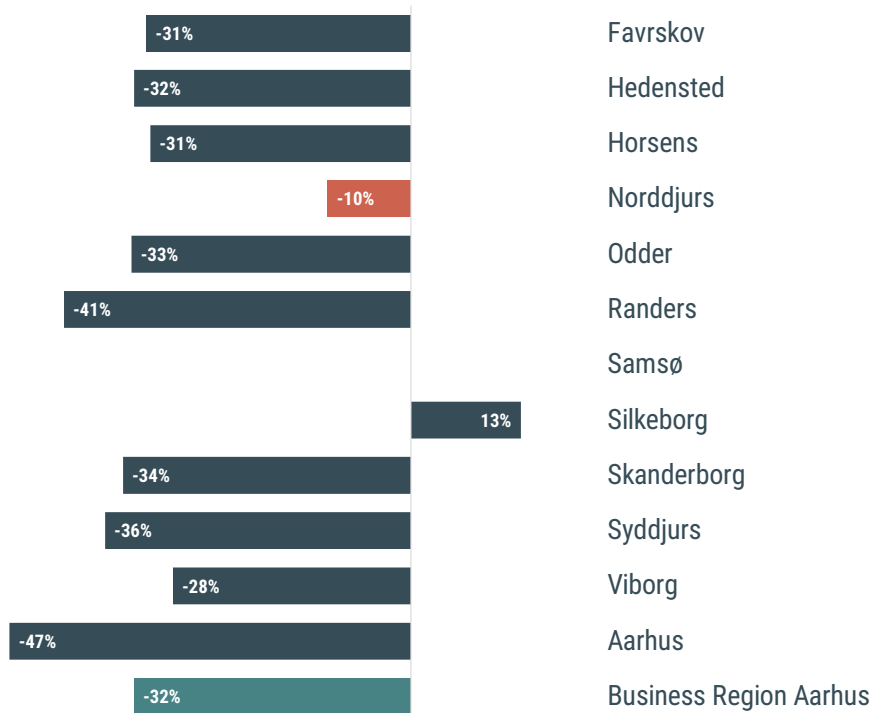
gigajoule energi bruges der pr. indbygger i Norddjurs Kommune. Det kræver ca. 65 gigajoule årligt at opvarme et standard parcelhus på 130 m².

45%

af energiforbruget i Norddjurs Kommune dækkes af energi, der kommer fra vedvarende energikilder som fx biomasse, sol og vind. Det er højere end gennemsnittet i de østjyske kommuner.

UDVIKLING I CO₂ UDLEDNING PR. INDBYGGER 2009-2017

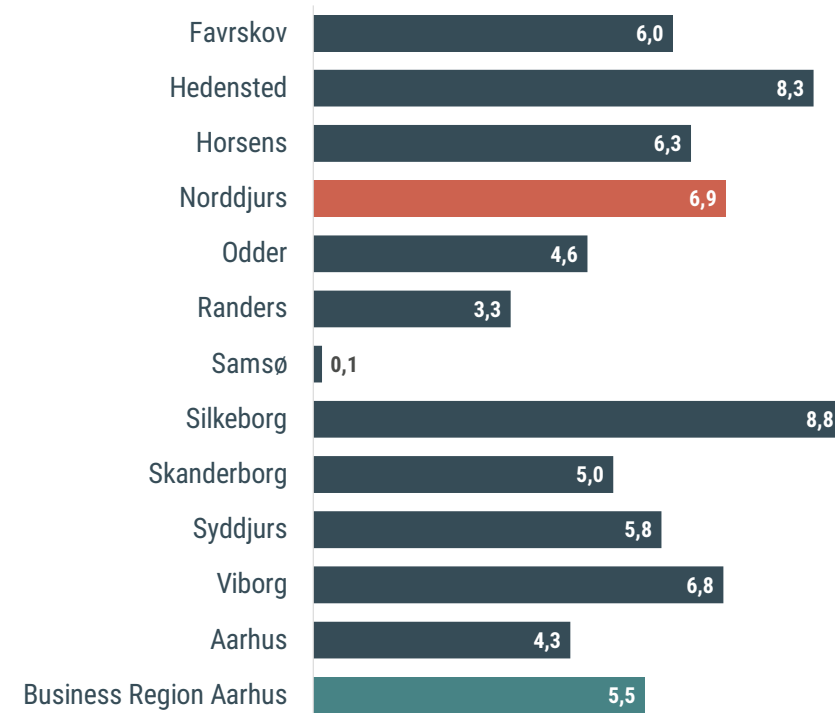
Figuren viser udviklingen 2009-2017 i CO₂ udledning pr. indbygger i kommuner og i Business Region Aarhus. Både udledningen fra private husholdninger og fra virksomheder indgår. CO₂ udledningen pr. indbygger i Samsø Kommune er gået fra at være negativ i tidligere år (grundet modregning af produktion af vedvarende energi i kommunen) til nu at være positiv. Derfor kan der pt. ikke beregnes en meningsfuld udvikling i CO₂ udledning pr. indbygger i Samsø Kommune.

Kilde: STRAN og Region Midtjylland

CO₂ UDLEDNING PR. INDBYGGER 2017

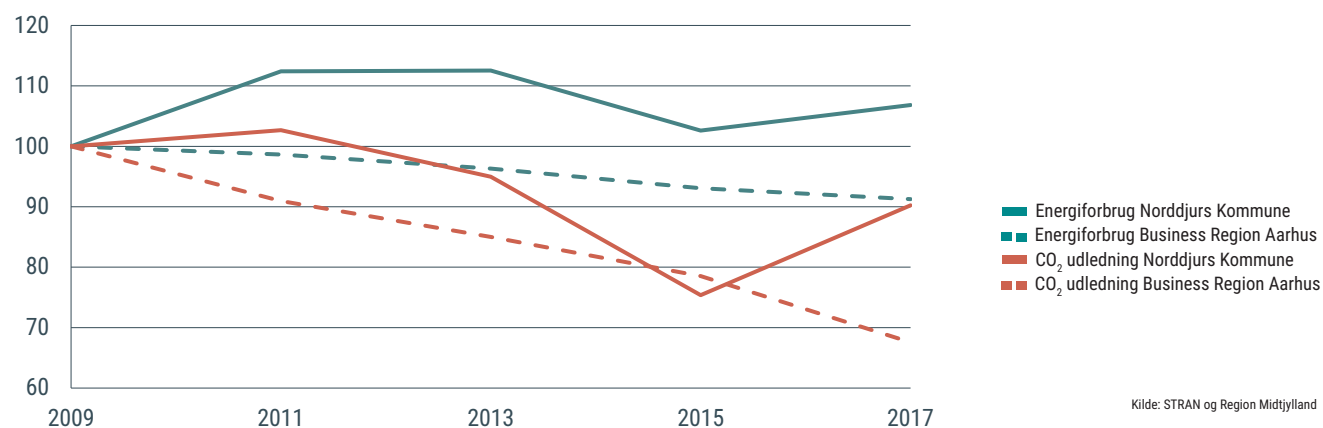
Figuren viser CO₂ udledning i ton pr. indbygger i kommuner og i Business Region Aarhus. Både udledningen fra private husholdninger og fra virksomheder indgår. I beregningen af CO₂ udledning pr. indbygger modregnes produktion af vedvarende energi i kommunen. Det medvirker til en lav udledning i fx Samsø Kommune.

Kilde: STRAN og Region Midtjylland

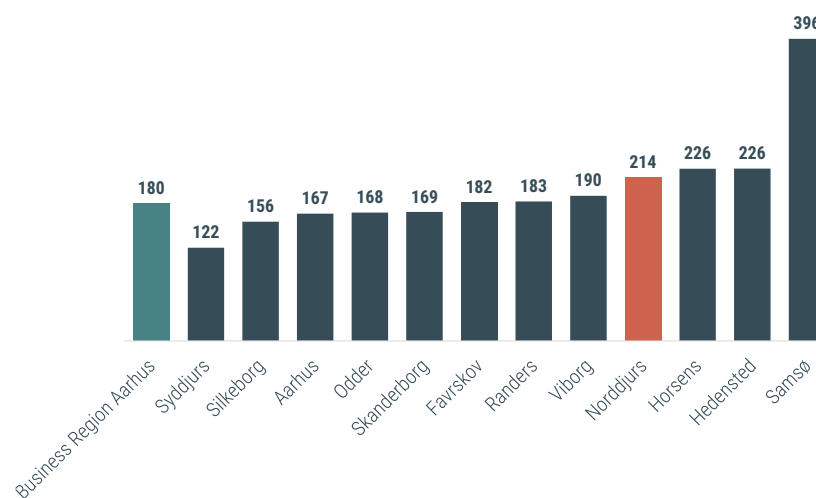
ENERGIFORBRUG OG CO₂ UDLEDNING PR. INDBYGGER 2009-2017

Figuren viser udviklingen (2009=100) i bruttoenergiforbruget og CO₂ pr. indbygger i kommunen og i Business Region Aarhus.

SPILDEVANDSUDLEDNING PR. INDBYGGER

Figuren viser spildevandsudledningen (m³) pr. indbygger 2016 i kommuner og i Business Region Aarhus.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

essens

214

m³ spildevand udledes pr. indbygger i Norddjurs Kommune. Det er højere end gennemsnittet i de østjyske kommuner og kan bl.a. hænge sammen med kommunens erhvervsstruktur.

10%

CO₂ udledningen pr. indbygger i Norddjurs Kommune er faldet med 10 procent i perioden 2009-2017.

PÅ SAMME FREKVENNS

Business Region Aarhus består af de 12 kommuner Favrskov, Hedensted, Horsens, Skanderborg, Samsø, Odder, Norddjurs, Syddjurs, Randers, Silkeborg, Viborg og Aarhus.

Tilsammen en million østjyder, en halv million arbejdspladser og landets største vækstområde uden for hovedstadsområdet.

Kommunerne deler befolkning, arbejdsmarked, erhvervsklynger, kultur, service, uddannelse og transport. Det er ikke en enkelt kommune og ikke en enkelt faktor, der driver udviklingen.

Denne analyse er én ud af 12, der samler et ensartet overblik over kommunerne og de vigtigste drivkræfter ved at stille ind på samme frekvens.

